No 2266 Zaterdag 1 September 1934 51ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Een misverstand onder ontwikkelde andersdenkenden.

Naar aanleiding van een dispuut.

Een der beste middelen om andersdenkenden het vinden van de weg tot de ware kerk gemakkelijk te maken is het wegnemen hunner vooroordeelen. Deze nu worden bijna altijd veroorzaakt door misverstand der katholieke leer of der roomsche opvattingen en gebruiken. Het recht zetten van zulk een misverstand kunnen we vaak het best bereiken door eenvoudig eene uiteenzetting te geven van het katholieke leerpunt, waarop zich het misvestand betrekt. Met dit valt dan het vooroordeel van zelf en de weg naar de Roomsche kerk heeft weer een struikelblok minder.

Een vooroordeel dat men veel in niet katholieke ontwikkelde kringen ontmoet is, dat de Roomsche kerk hare leden niet vrijlaat in hunne wetenschappelijke studies, dat ze het vrije wetenschappelijke onderzoek aan banden legt. Dit verwijt geldt vooral den Roomschen wijsgeer, die — volgens bedoelde tegenstanders —zijn wijsbegeerte als een soort theologie opvat, daar hij als basis van zijn wijsgeerig onderzoek de dogmata der openbaring aanvaardt, zijn wijsbegeerte dus laat beïnvloeden door en afhankelijk maakt van zijn geloof.

Vooroordeel dat ernstige gevolgen heeft. Immers de niet-katholieke vakgeleerden meenen zich daardoor gerechtigd het gebied der scholastieke wijsbegeerte als een voor hen ontoegankelijk terrein te beschouwen. Een der verhevenste geestesstroomingen in onze kerk blijft hun dus vreemd. Een apologetische kant van ons roomsche leven blijft hun verborgen. Ontzagelijk nadeel! Want hetgeen juist deze geleerden natuurlijkerwijze kon leiden tot ons, blijft hun onbekend, ja in zekeren zin onsympatiek. En de gedachte, dat ook zij zelf zich aan dien vermeenden geloofsdwang zouden moeten onderwerpen, als zij er ooit aan wilden gaan denken aanhangers van zulk een leer te worden, doet hen op voorhand ver blijven van alle nadere kennismaking.

Vooroordeel, dat nochtans op misverstand berust van wat wij roomschen onder geloof, theologie en wetenschap speciaal wijsgeerige wetenschap verstaan.

Trachten dit misverstand voor onze andersdenkende ontwikkelde broeders recht te zetten is het doel van deze artikelen.

* * *

Om te weten of volgens de katholieke geleerden, of zoo men wil volgens de Katholieke Kerk, de (scholastieke) wijsbegeerte afhankelijk is van het geloof veroorlove men ons na te gaan, wat wij onder „wijsbegeerte" verstaan.

Slaat men een handboek der scholastieke wijsbegeerte open, dan vindt men daar de wijsbegeerte gedefinieerd als de wetenschap, die de mensch van de dingen verkrijgt door de kennis hunner *diepste* d. i. algemeenste oorzaken, *welke kennis hij verwerft door het natuurlijk licht zijner rede.*

— Zie b. v. Hugon „Cursus Philosophiae Thomisticae' Vol. I p. 3.

Wat duidt deze bepaling aan?

Vooreerst wordt de wijsbegeerte een wetenschap genoemd. Hierdoor wordt al aanstonds te kennen gegeven, dat wijsbegeerte geen geloof is, omdat wetenschap geen geloof is. Wijsbegeerte geeft een wetenschappelijke zekerheid, terwijl geloof die niet geven kan. Wat nu is wetenschappelijke zekerheid? Thomas van Aquino, de coryphee der scholastieke wijgeeren zegt ervan: „Vast aanvaarden (firma inhaesio) vereenigd met verstandelijk inzicht is eigen aan de wetenschap: immers zij bezit een zekerheid die ontspringt uit het inzien der eerste beginselen. Maar geloof is niet met weten evenwaardig in zoover het geen inzicht heeft (I, II 77 3 in medio).

Hier staat het dus kort en klaar; Wetenschap: heeft inzicht, geloof niet. Deze bepaling van St. Thomas komt overeen met de opvatting van ieder gezond menschenverstand. Reeds het onderling spraakgebruik brengt ons op de gedachte onder „gelooven" en „inzien". Twee heel verscheiden handelingen te verstaan. We spreken van geloof als wij iets voor waar aannemen, ofschoon we die waarheid niet inzien.

Als een onderwijzer demonstratief aantoont, dat een driehoek 180 graden heeft, dan zegt de leerling, die het bewijs begrijpt: ik zie het in, ik begrijp het. Maar de domoor die het niet kan inzien, verzucht: ik zal het maar gelooven, omdat de meester het zegt, maar ik begrijp er niets van.

* * *

De wijsgeerige grond van het wezenlijk verschil tusschen geloof en wetenschap, tusschen de geloofsdaad en de inzichts-akt is deze: Wanneer het verstand een geloofsakt stelt, bijvoorbeeld gelooft dat God mensch is' dan is voor het verstand de identiteit van subject (God) en praedicaat (is mensch) niet klaarblijkelijk.

Wel heb ik door het (op gezag) aannemen dezer waarheid mijn kennis verrijkt, omdat iedere nieuwe waarheid mijn weet-gebied uitbreidt, maar *inzichtelijke* kennis ontving ik niet, daar mijn verstand uit zich zelf onmogelijk kan achterhalen, dat het mensch-zijn aan God toekomt. Dit vindt zijn grond hierin, wijl ik beide of een van beide begrippen achter de termen dier waarheid verscholen niet doorschouw en derhalve ook niet kan inzien, dat het een begrip toekomt aan het andere. Dit niet-inzien heb ik bij alle geloofswaarheden, die daarom terecht mysteries, geheimen genoemd worden, omdat zij „geheim" verborgen zijn voor mijn natuurlijk verstand. Wij noemen ze „geloofs" waarheden, omdat wij de identiteit van subject en praedicaat *aannemen* op gezag van een ander en niet op eigen inzicht. Vandaar noemt St. Paulus de geloofswaarheid voor ons menschen een raadsel (aenigma), dat hier op aarde nooit tot volle oplossing komt en een spiegel (speculum) een aan ons verstand aangepaste voorstelling waarvan we de innerlijke evidentie niet begrijpen.

Bij de inzichtsakt, de wetenschappelijke handeling van mijn verstand, heeft er een geheel ander proces plaats. Wanneer ik wetenschappelijk zeker ben, dat een cirkel rond is, dan is voor mijn verstand de identiteit van subject en praedicaat onder een bepaald opzicht althans klaarblijkelijk. Ik ken en begrijp wat het „begrip" cirkel inhoudt, ik doorzie eveneens het begrip „rond" en nu zie ik weldra in dat het rond zijn toekomt aan de cirkel. Onze wiskundeleeraar kon ons een vraagstuk nog zoo dikwijls uitleggen, nog zoo vaak beproeven den inhoud der termen voor ons verstand bevattelijk te maken, zoo zelfs, dat we op z'n laatst van buiten kenden, wat hij aan 't verstand wilde brengen, we moeten toegeven, dat we niet tevreden waren, alvorens we ontwaarden, dat we de oplossing er van zelf inzagen, niet meer aannamen op gezag van onzen leeraar.

Ziedaar het verschil tusschen gelooven en inzien, tusschen geloofs- en wetenschappelijke zekerheid, volgens de opvatting van iederen katholieken geleerde.

De zekerheid van geloof steunt op extrinsieke, de zekerheid van wetenschap echter op intrinsieke bewijsgronden.

Een stelling, die door ons aangenomen wordt op gezagargumenten zien we dus niet in.

Het is geen wetenschappelijke stelling. Geloof is derhalve geen wetenschap, geeft geen wetenschap; gelooven is geen wetenschappelijke daad.

En omdat we de wijsbegeerte definieerden als wetenschap, volgt ook, dat wijsbegeerte niet steunen kan op gezagsargumenten, maar moet rusten op inzicht. Vandaar, dat Mag. Doodkorte in zijn brochure "Over natuurwet en wonder" schrijven kon: "*Nu is geloof, instede van inzicht volstrekt onwijsgeerig.*"

Het spreekt van zelf, dat in voorgaande bladzijden voor den Katholiek, die onderscheid weet te maken, volstrekt niets kleineerends omtrent het H. Geloof gezegd wordt. Want al is gelooven geen *wetenschappelijke* daad, in den zin dien we hierboven uiteen zetten, volstrekt volgt daar niet uit, dat gelooven een *onredelijke* daad is, dat gelooven op goddelijke gezag ons geen zekerheid en waarheid geeft, een zekerheid, die alle menschelijke zekerheid overtreft, omdat God zelf, de eeuwige waarheid, ons er borg voor staat. Maar dit alles is op het oogenblik niet ter zake. Waarop hier de nadruk valt is dit: geloof en wetenschap zijn volkomen onderscheiden begrippen; dit moesten we vooropstellen als fundament voor onze verdere gedachteontwikkeling.

Wordt vervolgd.

SOCIALE HOEK.

Nadat Quadragesimo Anno in de voorafgaande paragraaf heeft aangegeven wat het leidend beginsel behoort te zijn bij de verdeeling van de goederen in het algemeen en nadat erop is gewezen dat:

„ieder verstandig mensch erkent dat
„deze verdeeling in onze dagen aan
„een ernstige onevenwichtigheid
„lijdt wegens het ontzettend ver-
„schil tusschen de weinig schatrij-
„ken en de tallooze armen,"

wordt in 4 woorden het doel aangegeven dat door een rechtvaardige verdeeling der goederen moet worden bereikt: opheffing uit de proletarierstoestand.

„En dit moet met des te meer
„nadruk gezegd en met des te groo-
„ter aandrang herhaald worden, om-
„dat men herhaaldelijk zulke heil-
„zame Pauselijke voorschriften heeft
„prijsgegeven, omdat men ze als on-
„uitvoerbaar beschouwde, hoewel de
„verwezenlijking ervan niet alleen
„mogelijk, maar zelfs noodzakelijk
„was."

Wij vestigen bijzonder de aandacht op deze laatste woorden: „niet alleen mogelijk, maar zelfs noodzakelijk." Vooral bij de hier besproken economische vraagstukken moet men buitengewoon voorzichtig zijn met de uitdrukkingen: gewenscht of noodig en noodzakelijk. Maar al te vaak worden eischen die voortvloeien uit „eenvoudige rechtvaardigheid" in wenschvorm uitgedrukt, b.v. het komt ons gewenscht voor; het is wenschelijk — of zelfs het wil ons voorkomen. Bij een dergelijke slordige formuleering — die niet alleen in ambtelijke stukken wordt aangetroffen en vaak wordt veroorzaakt door gebrek aan fundatie — worden de economische moeilijkheden al spoedig zoo drukkend gevoeld, dat aan de wensch „wegens schier onoverkomelijke bezwaren" niet kan worden voldaan. In werkelijkheid is er dan soms sprake van een eisch van rechtvaardigheid, waaraan, voldaan — een noodzakelijke voorwaarde, die vervuld *moet* worden.

Q. A. vermijdt een dergelijke fout en wijst niet met klem op de wenschelijkheid, maar op de noodzakelijkheid van de verheffing van het proletariaat, van de bezitloozen dus. Wel erkent de Paus dat de toestand der arbeiders over het algemeen belangrijk verbeterd is; het pauperisme dat in de dagen van Leo XIII (1891) allerwege werd aangetroffen, is in de meer beschaafde landen niet meer in die vorm te vinden. Q. A. spreekt van:

„meer beschaafde en beter geculti-
„veerde landen, waar niet meer al-
„le arbeiders zonder onderscheid
„als in ellende verzonken en gebrek-
„lijdend kunnen worden beschouwd.

In vele kringen van deze „meer beschaafde landen" wordt het echter nog steeds als onvoegzaam beschouwd als iemand zijn ontevredenheid met de heerschende sociale toestanden in veel minder scherpe vorm uit. In katholieke kringen moest deze opvatting niet meer mogelijk zijn, maar wordt zij ondanks Rerum Novarum en ondanks Quadragesimo Anno ook nog steeds aangetroffen.

De door de Paus in 1931 vastgestelde werkelijkheid dat niet meer alle arbeiders zonder onderscheid gebrek lijden, moge voor enkelen een reden tot dankbaarheid zijn, voor zeer, zeer velen houdt het een ernstig verwijt in. En geheel onverdedigbaar is de houding van katholieke intellectueelen, die „arbeiterfreundlich" ongeveer als synoniem van half-beschaafd beschouwen.

De reden tot dankbaarheid die uit de boven geciteerde woorden van Q A. geput zou kunnen worden, komt echter nog in een geheel ander licht te staan, wanneer men de volgende regels leest:

„Sedert echter de moderne techniek tallooze gebieden is binnen gedrongen, is het ge al der noodlijden de proletariërs tot een ontzettende hoogte gestegen, wier jammerklachten van de aarde opstijgen ten hemel. Daarbij komt de ontelbare menigte landarbeiders die gedoemd tot de meest ellendige bestaansvoorwaarden, aan een voortdurend proletariersbestaan gebonden blijven, wanneer er geen passende en krachtdadiger maatregelen tot verbetering worden genomen."

Daarbij komt — willen wij eraan toevoegen — dat dit geschreven werd in 1931, toen de economische crisis nog slechts in haar beginstadium was en de massa ontslagenen nog niet in alle standen, beroepen en broodwinningen hadden doorgewerkt. Reeds in 1931 schreef de Paus:

„De ontzaglijke massa proletariers aan den eenen kant, met aan de andere zijde het matelooze vermogen van enkele schatrijken, is het allerduidelijkst bewijs dat de goederen verre van behoorlijk zijn verdeeld en dat zij aan de verschillende klassen van menschen niet volgens billijkheid ten goede komen."

Nu is het geenszins onze bedoeling te beweren dat uitsluitend de arbeiders door de crisis lijden, wij weten al te goed dat een groot deel der kleine bezitters in dezelfde of mogelijk nog slechter toestand is geraakt. En ook het „matelooze vermogen van enkele schatrijken" zal niet steeds ongemoeid zijn gebleven. Maar de huidige toestand is in ieder geval van dien aard dat van nivelleering der contrasten geen sprake is — integendeel: wat in 1931 gold, geldt a-fortiori in 1934.

Wat is het doel van de door de Paus niet slechts gewenschte maar tot noodzakelijkheid verklaarde bevrijding uit den proletarierstoestand. Q. A. zegt hiervan:

„De bedoeling is dat de arbeider door spaarzaamheid zijn bezit hooger opvoere, opdat door een verstandig beheer, de lasten der huishouding met meer gemak en minder zorg door hem gedragen worden. Zoodoende zal hij, bevrijd van de onzekerheid omtrent zijn levenslot, welks onbestendigheid de proletariers voortdurend in onrust doet verkeeren, niet alleen aan de wisselvaligheden des levens het hoofd kunnen bieden, maar ook de ernstige zekerheid hebben, dat na zijn dood voor zijn achtergebleven betrekkingen eenigszins is gezorgd."

Wij vreezen dat de betrokkenen, *indien* zij dit lezen (wij vreezen tevens dat slechts hoogst enkelen dat zullen doen) niet meer als een schamper lachje over zullen hebben, van wat in hun hoofd slechts als droombeeld kan opkomen. Wie acht een dergelijk doel bereikbaar, zóó dat het ook geprobeerd wordt? En toch: Q. A. laat hierop volgen:

„Door dit ons schrijven wordt het U nogmaals ingeprent. Wordt er niet krachtdadig en zonder uitstel aan de verwerkelijking van dit alles gewerkt, dan moet niemand zich inbeelden, dat de openbare veiligheid, de vrede en rust der menschelijke samenleving met succes verdedigd kunnen worden tegen hen, die op omwenteling aansturen."

Waaruit nogmaals blijkt, dat hier geen sprake is van een wenschelijkheid, doch van een dringende noodzakelijkheid — ook voor Curaçao.

....

Na op de bovenstaande wijze te hebben aangegeven hoe de verdeeling van de goederen — van de welvaart dus — behoort te zijn, gaat Q. A. over tot bespreking van het arbeidsloon, als het voornaamste middel, waardoor aan ieder zijn aandeel in de productie der materieele goederen wordt uitgekeerd

Het heeft geen zin hierbij verschillende loonstelsels te bespreken. Hoogstens een nadere beschouwing van de mentaliteit waaruit de verschillende systemen zijn voortgesproten, zou de moeite loonen. Immers: in het algemeen kan door ieder stelsel het doel bereikt worden — mits de norm juist gekozen is, het basisloon niet te hoog of te laag is. Het doet evenmin iets terzake of het loon per week of per maand wordt uitbetaald. Zelfs de jaarwedden van de hoogere functionarissen in de bedrijven worden hier beschouwd als middel ter verdeeling van de productie. Bij deze laatste categorie is het wel geen gewoonte te spreken van arbeidsloon, maar er is toch moeilijk een verschil in wezen aan te geven tusschen het arbeidsloon van een grondwerker of tankbouwer en het inkomen van de chef van een technische of administratieve afdeeling. Een uitzondering wordt veelal gemaakt voor de leiders van de bedrijven — die dan weer dikwijls verward worden met de ondernemers. Voor deze laatsten — de ondernemers dus — wordt het inkomen dan verdeeld in:

a) een ondernemersloon, voor het verrichte werk.
b) een ondernemers risicopremie voor het dragen van het risico van het bedrijf.
c) een kapitaalrente.

Dit is de gewone onderscheiding van de andere economen, waarbij is ondersteld dat de ondernemer ook het kapitaal ter beschikking stelt. In de tegenwoordige maatschappij zal dit nog wel herhaaldelijk, maar toch lang niet algemeen meer voorkomen. De kapitaalrente is dus iets wat de ondernemer, die tevens eigenaar is, zou kunnen verlangen, niet als ondernemer, maar als eigenaar van het kapitaal.

Maar bovendien: hoewel de onderverdeeling in schijn alleen theoretisch beteekenis heeft, wordt in werkelijkheid soms getracht hieruit de buitensporige inkomsten te verklaren (door cummulatie dus). Hiertegen willen we opmerken dat een onderverdeeling van iemands werk totaal geen rechtvaardiging van het inkomen kan opleveren. We zullen aan de hand van Q. A. zien welke maatstaf dan wel aan het inkomen uit arbeid moet worden aangelegd. Maar wil men onderverdeelen, dan vragen wij ons af, waarom het arbeidsloon dan niet op dezelfde wijze wordt beschouwd. Men zou dan eveneens kunnen spreken van een arbeidsloon en een arbeidsrisico-premie. Want wie zal ontkennen dat het arbeidsrisico van vele uurlooners en lagere functionarissen belangrijk grooter is dan dat, wat als risico van de ondernemer wordt gezien. De ongevallen-statistieken van de verschillende landen hebben in dat opzicht toch voldoend duidelijke taal gesproken. Het is niet onze bedoeling het ondernemersrisico te laag aan te slaan — we zullen later wellicht nog eens gelegenheid hebben hierop terug te komen — we willen er slechts op wijzen dat aan het gewone werk in de bedrijven evenzeer risico's zijn verbonden, die een overeenkomstige onderscheiding van het loon zouden motiveeren als dit voor het ondernemersinkomen gewoonte is. Men vraagt zich af welke mentaliteit oorzaak is geweest dat deze voor de hand liggende analogie niet werd opgemerkt.

Intusschen wordt door Q. A. voor het bepalen van de rechtvaardigheidsnormen, die aan de salarieering moeten worden aangelegd, niet uitgegaan van de wisselende; uiterlijke verschijningsvormen van de arbeid. Uit het doel moet de juiste maat worden afgeleid.

De loonen zijn het voornaamste middel ter bereiking van een rechtvaardige verdeeling der goederen en het eenigste middel, waardoor de bezitloozen uit hun proletarierstoestand kunnen worden opgeheven.

„Want — zegt Q A.:

„Waaruit anders dan uit het arbeidsloon zal er bij zuinig leven iets overgelegd kunnen worden door menschen, die over niets beschikken dan hun arbeidskracht, om zich den kost en verdere noodzakelijke levensbehoeften te verschaffen."

Allereerst wijst de Paus er dan op dat een arbeidsovereenkomst in zich niet onrechtvaardig is en geeft als Zijn persoonlijke meening te kennen, dat het in de tegenwoordige toestand van de maatschappij wenschelijk zou zijn het looncontract eenigszins te temperen door een contract van maatschap, waardoor arbeiders en employe's o.a. deel zouden kunnen krijgen in de behaalde winsten. Daarna wordt het karakter van den arbeider als volgt vastgesteld:

„Het is klaar en duidelijk dat evenals bij de eigendom ook bij den arbeid, behalve het persoonlijk en individueel karakter ook het sociale in beschouwing moet komen. Bestaat er immers geen werkelijk sociaal organisme, werken de verschillende takken van bedrijf, waarvan de een van de ander afhangt, niet onderling samen en vullen zij elkaar niet aan, ja, wat het voornaamste is: indien intellect, kapitaal en arbeid zich niet verbinden en als het ware van één beginsel uitgaan, dan kan de activiteit der menschen ook haar effect niet opleveren. Houdt men dus geen rekening met de sociale en tegelijk individueele natuur van de arbeid, dan kan hij noch op zijn juiste waarde geschat, noch naar evenredigheid beloond worden."

Dit twee-voudig karakter van den arbeid zal nu nader beschouwd worden in verband met:

a) het onderhoud van den arbeider en zijn gezin.

b) de toestand van de onderneming.

c) het algemeen welzijn.

Na den moord op kanselier Dollfuss.

Berlijn en de „Putsch". — De houding der bevolking. — Merkwaardige data. — Een duitsche stem. — De bijzondere missie van v. Papen in Weenen.

Weenen.

„De dag van den moord is nu ook over Oostenrijk gekomen. We hebben alles gedaan, om dit te voorkomen. Hiervoor roepen we de wereld als getuige aan". Bondsminister Dr. Schuschnigg heeft met deze woorden op den avond van den noodlottigen dag, in een rede in den omroep, de daad gekenteekend, waardoor Oostenrijk van één zijner grootste zonen is beroofd. Geen twijfel, wat Schuschnigg met deze toespeling meende. Toen Schuschnigg met zoo'n groote reserve sprak, wist hij nog niet, wat het tijdingsbureau der Duitsche Rijksregeering over kanselier Dollfuss, die reeds op de baar lag, te zeggen had en voor juist hield, aan de wereld te verkondigen. De Bondscommissaris voor „Heimatdienst', overste Adam, heeft hieromtrent in de Weensche omroep mededeelingen gedaan, waarbij hij zich niet alleen aan de Oostenrijksche bevolking, maar aan alle Duitschers in de wereld richtte. Hij schilderde in de eerste plaats, afzonderlijke Berlijnsche meldingen aanhalend, op welke wijze het officieele Duitsche tijdingsbureau door de verspreiding van onwaarheden eraan heeft medegewerkt, om verwarring te stichten, en zoo de plannen der „Putschisten" te bevorderen, een actie, precies zoo als in de dagen van het Februari-oproer, toen de ambtelijke Duitsche tijdingsdienst zich aan den kant der roode oproerlingen plaatste. Maar daarmee niet genoeg. Op een oogenblik, dat de tijding van den dood van de kanselier reeds algemeen bekend was, melde het Berlijnsche bureau, dat Dollfus „door het volk" veroordeeld was, waardoor dus de daad der nationaal-socialistische terroristen werd goedgekeurd. Diezelfde plaats berichtte ook, dat het Bundeskanzleramt door de „Heimwehr" bestormd was en dat het Bondsleger al voor een groot gedeelte tot „het volk" was overgegaan, dat tegen de Dollfus-terreur opgestaan was; verder werd de verwachting uitgesproken (in de naam van „het volk"), dat de rest der bewapende macht den, nog in vrijheid zijnden, ministers gehoorzaamheid zouden weigeren. Dit zijn slechts bijzonderheden in een beeld, dat werkelijk afschuwelijk is.

Daar boven uit staat een zeer ernstige vraag van dit internationaal karakter. Het zal zaak van alle factoren zijn, die voor den wereldvrede verantwoordelijk zijn, te onderzoeken, of een buitenlandsche partij volgens eigen goeddunken, dusdanig kan ingrijpen in de interne situatie van een anderen staat. Want wat nu tegenover Oostenrijk gebeurde, kan morgen in een ander land het geval zijn. Het lijkt nu wel, of de achtermannen en werkelijk verantwoordelijken voor den 25sten Juli dezen keer niet zoo gemakkelijk zullen ontkomen. Het wereld-geweten zal nu niet zwijgen.

Door het verloop van 25 en 26 Juli is voor 't buitenland gebleken, hoe de stemming in de Oostenrijksche bevolking werkelijk is, dat het Nationaal-socialisme hier geen werkelijke volksbeweging is en dat „het volk" waarvan de officieele Berlijnsche bladen op den avond van den tragischen 25sten Juli spraken, in Weenen 150 terroristen en in Stiermarken die lieden omvat, die tot de ontbonden „Stiermärkische Heimwehr" behoorden een nationaal-socialistische strijdgroep. Anders heeft zich in heel Oostenrijk geen hand voor de rebellen geroerd en men zegt wel de waarheid, wanneer men vaststelt, dat zich overal ontsteltenis en diepe verontwaardiging toonde. Geen man der bewapende macht, noch van het Bondsleger, noch van de politie of de gendarmerie is aan de zijde der terroristen getreden, om niet te spreken van de gewapende vaderlandsche verbonden van alle soort, die zonder incident gemobiliseerd werden. De oproerlingen hadden gehoopt — en dat was hun verkeerde rekening —, dat hun actie een volksbeweging in hun geest tengevolge zou hebben, ze hebben zich daarin zeer vergist. Hoe treurig en zwaarwegend het verloop van den 25sten Juli ook is geweest, in ieder geval is daardoor opheldering omtrent de werkelijke situatie in Oostenrijk gebracht. En met de ophitsing van den zender in München zal het nu wel uit zijn. Niemand in de wereld — en wel ook niemand in Duitschland zelf — zal meer aan de verhalen gelooven, die men van daar over Oostenrijk verspreidt.

Waarlijk tragisch was het eenzame sterven van den kanselier, die op een divan in de „Celen salon" van het Ballhauspaleis zonder geneeskundige hulp en zonder troostingen van de kerk is uitgebloed. Toen de terroristen enkele ambtenaren de kamer lieten binnengaan, waar Dollfuss was neergeschoten, vonden ze den kanselier bewusteloos en met bloed overstroomd op den grond liggen. Men legde den zwaar verwonde op een divan, maar de oproerlingen weigerden, de hulp van een arts in te laten roepen en gebruikten hierbij ongeloofiijk ruwe woorden. Nadat het eindelijk gelukt was, verbandstoffen te halen, werden er door ongeoefende handen noodverbanden aangelegd. De kanselier kwam voor enkele oogenblikken tot bewustzijn en sprak aangrijpende woorden tot de omstanders, die hun aandoening niet konden verbergen. Tot Bondsminister Fey zei Dollfuss stervend: Groet mijn vrouw en de kinderen van me! Spoedig daarop bedekte men den doode met een militair tent-linnen. Zoo stierf de hernieuwer van Oostenrijk, een dapper, eerlijk en kinderlijk-vroom man. En in het Neder-Oostenrijksche dorp Texing zit in een klein huisje een oude afgewerkte boerenvrouw en weent. Ze zal nog vele dagen weenen, want ze heeft haar zoon verloren, die kanselier van Oostenrijk was.

Een vaststelling: 24 Juli publiceerde het Duitsche tijdingsbureau in Berlijn een Weensche melding, volgens welke radicaal-socialisten en communisten een „Putsch" van plan waren. In Weenen wist men niets van zulke dingen en de morgenbladen van den 25sten spraken van leugenachtige berichten over Oostenrijk. 's Middags denzelfden dag brak de staatsgreep uit. Heeft misschien op een vroeger tijdstip het plan bestaan, om den Putsch den links-radicalen in de schoenen te schuiven en zijn dan pas in de laatste dagen veranderingen hierin doorgezet? Het komend onderzoek zal ook hier eenigszins opheldering brengen.

Op den dag van den overval bracht een Weensch morgenblad enkele mededeelingen van een Duitsch nationaal-socialistisch blad ter kennis der Oostenrijksche openbaarheid. Dit blad bericht: „Een ondier in menschengedaante, de veiligheids-directeur van Boven Oostenrijk, Freiherr v. Hammerstein-Equord, heeft een decreet uitgevaardigd, waarin het heet: „Waar nationaalsocialistische propaganda bedreven wordt, zijn onmiddellijk tien, als nationaal socialisten bekende ingezetenen te arresteeren, aan boomen vast te binden en door de plaatselijke gewapende macht zoo lang te slaan, tot ze ineenstorten. Volgens particuliere meldingen uit Oostenrijk zijn in de kelders van den Hohensalzberg, de gevangenis voor nationaal-socialisten, de folter-instrumenten, die in een museum werden bewaard, weer in gebruik genomen; bij twee nationaal-socialistische meisjes zijn door toepassing van den duimschroef alle vingers gebroken. De foltering heeft in aanwezigheid van geestelijken plaats gehad". Het nationaalsocialistische blad voegt daarbij dan het volgende commentaar: „Het is nu de vraag, of, op grond van de toestanden in Oostenrijk, niet nu reeds elke staat het recht heeft, luidens de in het volkenrecht aangenomen en geldige anti-slavernij-acten, het diplomatieke verkeer met den staat der zwarte onder-menschen en wellustige inquisitoren af te breken: resp. of niet nu reeds de regeering Dollfuss door haar houding verdient buiten de gemeenschap van het volkenrecht geplaatst te worden". Om 1 uur s'middags denzelfden dag is Dollfuss vermoord.

Rijkskanselier Adolf Hitler heeft zelf het woord genomen. Hij heeft den beruchten Habicht gestraft en vicekanselier von Papen als een bizonder gevolmachtigde, als zijn persoonlijke vertegenwoordiger naar Weenen gezonden, om, zooals Hitler in een brief uit Bayreuth aan v. Pape zegt, het herstel der vroegere goede betrekkingen tot Oostenrijk te bereiken. Had dit alles niet voor den 25sten Julli kunnen gebeuren? Moest Europa het diep treurige en beschamende schouwspel van den broedertwist der twee Duitsche staten in Europa tot aan het bloedig eind, den wreeden moord op kanselier Dollfuss meeleven? Had Dollfuss niet telkens weer vergeefs de vredeshand aan Berlijn toegestoken, had hij niet alles, wat met de waardigheid van een souvereinen staat te vereenigen was, gedaan, om normale betrekkingen, of ook een verzoening met Duitschland te bereiken? Zal Dollfuss nog als doode zijn zoo geliefd Oostenrijk een laatsten dienst bewijzen en helpen, een eind te maken aan den broederstrijd? Het Oostenrijksche volk, dat diep geschokt aan de baar van zijn grooten zoon staat, vraagt nu overal: En dit inzicht, deze inkeer in Berlijn was dus voor den 25 sten Juli niet mogelijk, voor den dag, dat de moordenaars op den Ballhausplatz hun afschuwelijk werk verrichten? Een vreeselijke vraag en een vreeselijke verantwoording, die nu voor Europa en de wereld in een klaar licht staat. Hoe de ontwikkeling en ontwarring in de kritieke verhouding tusschen Oostenrijk en Duitschland en in dit verband tusschen Duitschland en Europa, dat zonder uitzondering moreel en praktisch aan de kant van Oostenrijk staat, zich zal afspelen, moet worden afgewacht. Er zijn vele en moeilijke vragen op te lossen en vice-kanselier von Papen's missie zal niet gemakkelijk zijn.

Rede v.d. Heer Martijn.

Mijnheer de Voorzitter:

Het is voor de Koloniale Raad zeker een zeer groote voldoening te constateeren, dat de geldmiddelen van dit gebiedsdeel ruimer vloeien dan Bestuur en Raad gedacht hadden **bij de behandeling van de begrooting** voor het loopende jaar 1934, zoodat vanavond de Raad zijn sanctie zal kunnen geven en met genoegen ook geeft aan uitgaven die alle gedaan zullen worden om het waarachtig belang van dit gebiedsdeel te dienen.

Met genoegen mogen wij ook tevens constateeren dat, alhoewel wij onze schuld aan het Moederland nog niet hebben afbetaald, het Bestuur stappen neemt en niet alleen de salarissen van de lagere douaneambtenaren te herzien om die salarissen op een voor deze categorie ambtenaren redelijk peil te brengen, maar ook tevens de mogelijkheid voor promotie schept, welke — tot voor kort — bij deze groep zoo uiterst gering was.

Lang hebben deze ambtenaren, die toch geen gemakkelijke taak te vervullen hebben en tevens een niet onbelangrijke rol spelen in het behartigen van de belangen der fiscus, naar deze verbetering uitgezien, en ik kan U de verzekering geven, Mijnheer de Voorzitter, dat als de suppletoire begrooting — pas door het Bestuur in gediend, door dit college bijna ongewijzigd zal zijn aangenomen, waardoor straks verschillende douaneambtenaren, die lange tijd hebben zitten wachten op een verbetering van hun positie, met een welkome Gouvernements Beschikking — na zware dagtaak — thuis terugkeeren in menig huishouden zeer groote blijdschap zal heerschen. Ook ik deel in die blijdschap en allen die belang stellen in het wel en wee van deze lieden, zijn dankbaar aan het Bestuur voor wat het, samen met de Raad, gedaan heeft en wat feitelijk niets anders is, dan recht zetten wat krom was, goed maken wat verkeerd was en summa summarum: Het wegwerken van *een* der fouten in de huidige salarisregeling.

Laat ons hopen, dat het Bestuur binnen afzienbare tijd dezelfde rechtvaardigheid zal betrachten met een andere groep zeer slecht betaalde landsdienaren en laat mij hierbij nog vermelden, dat naar mijn inzicht de huidige salarisregeling over het algemeen goed is, zoodat ik een algeheele herziening volstrekt onnoodig acht.

Mijnheer de Voorzitter: Iedereen zal zich de woorden herinneren van onze tegenwoordige Landvoogd in zijn voorwoord in het Gedenkboek NEDERLAND-CURAÇAO 1634-1934, waaronder deze passage voorkomt:

„MEER DAN OOIT ZIJN THANS
„GUNSTIGE FACTOREN AANWEZIG
„VOOR EEN NAUWER CONTACT
„TUSSCHEN CURAÇAO EN NEDER-
„LAND. AAN DIT CONTACT BE-
„STAAT OOK BEHOEFTE"

Verder zegt onze Landvoogd in zijn voorwoord:

„IN CURAÇAO KLOPT DE POLS SNEL. MEN ZIET UIT NAAR DE TOEKOMST"

„MEN WIL NIET ACHTERBLIJVEN, DOCH IEDERE GUNSTIGE GELEGENHEID AANGRIJPEN. HET IS DE TAAK VAN NEDERLAND, HET DAARBIJ BEHULPZAAM TE ZIJN."

en bijna geheel aan het eind in dat voorwoord, merkt onze landvoogd zeer terecht op:

„HET KOMT ER OP AAN ELKANDER BETER TE LEEREN KENNEN."

Mijnheer de Voorzitter! Dat nauwere contact tusschen Curaçao en Nederland, dat elkaar beter begrijpen van Curaçaoënaars en Nederlanders zullen veel beter en inniger worden, naarmate er hier Nederlanders komen die heusch interesse hebben in land en volk en dit land en volk bestudeeren; zeker, maar. . . . een ander middel om dit contact en dat beter begrip te verbeteren, is het uitzenden van Curaçaoënaars naar Holland, waardoor zij de Nederlandsche visie beter leeren aanvoelen.

Mijnheer de Voorzitter! Ik denk in dit verband aan het gaan en het met Gouvernement's hulp uitzenden van **Curaçaosche jongelieden op studie naar Nederland. Het onderwijs in dit gebiedsdeel,** Mijnheer de Voorzitter, beperkt zich tot het Meer Uitgebreid Lager Onderwijs! Gelegenheden voor verdere ontwikkeling bestaan er heelemaal niet en hoevelen zijn er in dit gebiedsdeel, die capaciteit en dispositie ten overvloede bezitten maar die, helaas, niet over de middelen beschikken om in Nederland verder te kunnen studeeren om later nuttige elementen voor de maatschappij te kunnen worden. Hier, in het gebiedsdeel zelf de gelegenheid scheppen voor verdere opleiding, zou zeer kostbaar uitkomen en zou gepaard gaan met groote moeilijkheden. Kunnen onze jongens naar Nederland gaan, dan bereikt men, behalve dat men verzekerd is van een degelijke opleiding, dat het zoozeer begeerde contact met het moederland gemakkelijker en gauwer bereik zal werden. Ons actief Bestuur is werkende in deze richting, door het verleenen van beurzen. Wil men echter streven naar continuiteit in deze richting, dan dringt zich de behoefte op aan een studiefonds. Gaarne en met alle kracht wilde ik ons Bestuur de stichting van zoo'n studiefonds in overweging geven, zoodra wij onze schuld aan het Moederland hebben afbetaald. Gaat het Bestuur hiertoe over, dan wordt er niet alleen in een zeer groote onderwijs behoefte voorzien, maar ook een ander nuttig effect bereikt.

Een studiefonds voor dit gebiedsdeel is een zeer nuttige instelling.

Nuttig, omdat het, ten eerste de belangen van het volk behartigt. Nuttig ook, omdat het de banden tusschen dit gebiedsdeel en het Moederland nauwer helpt toehalen, daar vele jongelieden, geholpen door ons Bestuur aan een degelijke Hollandsche vorming, later, na voltooiing van hunne studie met dankbaarheid zullen terugzien naar wat er voor hen gedaan is en vanzelf oneindig meer zullen gaan voelen voor het Moederland, welk onder dezelfde jeugd meer en meer bekendheid zal krijgen naar gelang de tijd verstrijkt, waardoor de door allen — zoowel hier als in het Moederland — zoo vurig gewenschte toenadering tot stand zal worden gebracht, omdat de Nederlandsche gedachte dan meer onder het volk in dit gebiedsdeel verspreid zal worden. Nuttig ten slotte, is ook een studiefonds uit economisch oogpunt, immers, naderhand zullen jongelui uit dit gebiedsdeel na studievoltooiing in Nederland, het Bestuur van dienst zijn door het bekleeden van verschillende posten bij het Gouvernement.

Mijnheer de Voorzitter! Een ander punt waarover het een en ander dient te worden opgemerkt, is het volgende. In de onlangs verschenen Memorie van Antwoord, deelde het Bestuur mede, uit moreele overwegingen geen medewerking te willen verleenen aan maatregelen welke toeneming van het gebruik van gedistilleerd tengevolge zou hebben. Mijnheer de Voorzitter, toeneming van het gebruik van gedistilleerd kan tengevolge hebben misbruik van gedistilleerd, dat wil ik graf toegeven. Indien er werkelijk een ernstig vermoeden bestaat dat de verlaging van de accijns op gedistilleerd, drankmisbruik tengevolge zal hebben, dan zal iedereen het zeer in het Bestuur prijzen, dat het niet mee wil werken aan accijnsverlaging. Maar, Mijnheer de Voorzitter, *TOENEMING VAN HET GEBRUIK,* behoeft nog niet te ontaarden in *MISBRUIK!*

In het onlangs in lokale bladen gepubliceerde „GEDETAILLEERD ECONOMISCH OVERZICHT VAN HET JAAR 1933, No. 9, liet het Bestuur zelf zich onder het hoofd ACCIJNZEN, als volgt uit:

„VAN DIT MIDDEL WORDEN OM
„DEZELFDE REDEN ALS DE VO-
„RIGE JAREN GEEN CIJFERS GE-
„GEVEN. DE CIJFERS ZOUDEN
„WELLICHT DEN VERKEERDEN
„INDRUK VESTIGEN, DAT WIL-
„LEMSTAD OF WEL CURAÇAO
„EEN HOOG CONSUMPTIECIJ-
„FER VOOR ALCOHOLGEBRUIK
„HEEFT. DEZE INDRUK KAN
„SLECHTS VERKREGEN WOR-
„DEN, INDIEN MEN ONBEKEND
„IS MET DE OMSTANDIGHEID,
„DAT VEEL VRIJGEMAAKTE AC-
„CIJNSGOEDEREN UIT DE WIN-
„KELS WORDEN VERKOCHT
„VOOR CONSUMENTEN ZOOWEL
„OP ZEESCHEPEN ALS IN HET
„BUITENLAND".

Mijnheer de Voorzitter, wat het Bestuur hier zegt, is een feit, dat vaststaat als een paal boven water. Iedereen die kennis heeft van onze toestanden, weet dat. Als men de importcijfers van gedistilleerd vergelijkt met die van andere landen en men het aantal inwoners van het gebiedsdeel in aanmerking neemt, dan komt men onder de indruk dat er drankmisbruik in het gebiedsdeel bestaat.

Deze indruk is absoluut verkeerd zooals trouwens het Bestuur zelf liet blijken in het GEDETAILLEERD ECONOMISCH OVERZICHT VAN 1933, want men vergeet, dat misschien het grootste gedeelte van het gedistilleerd dat hier geïmporteerd wordt en waarop accijns wordt betaald, verkocht wordt aan toeristen, aan passagiers van doortrekkende schepen en aan de bemanning dier schepen, die, behalve dat ze in heele flesschen koopen, ook aan land in restaurants, cafe's, hotels, clubs en kroegen in detail koopen

Men vergete niet dat het gebieds zeer druk wordt bezocht door sche van allerhande nationaliteiten. We redenen heeft het bestuur dan om vermoeden dat de verlaging der cijnzen het funest gevolg van dran misbruik zal hebben?

De ervaring heeft ons geleerd, d overal ter wereld waar er prohibiti wetten bestaan of waar er hooge a cijnzen geheven worden, men zi gaat toeleggen op de smokkelhand Ook in dit gebiedsdeel is, sinds d verhooging der accijnzen, het smo kelen herhaaldelijk voorgekomen.

Waarom? Ten eerste, omdat me met het feit dat er heel wat mensche rondloopen, die, wegens slechte tijds omstandigheden geen middelen va bestaan hebben, het smokkelbedr aanlokkelijk wordt gemaakt door d hooge accijnzen: en ten tweede om dat het grootste gedeelte van het stran in dit gebiedsdeel particulier eiger dom is, wat natuurlijk met zich med brengt, dat een afdoend controle va wege de douane en de politie prac tisch ontuitvoerbaar wordt. Ook ma niet vergeten worden dat meerde baaien toegang verschaffen tot part culier terrein. Mijnheer de Voorzitte gezien de omstandigheid dat de tegen woordige hooge accijnzen een prik kel in zich houden voor de smokke handel, waartegen als hierboven reed aangegeven het Bestuur moeilijk af doende maatregelen kan treffen, be twijfel ik het sterk of door een verla laging der accijnzen op gedistilleer het drankgebruik zal toenemen. In d huidige slechte tijdsomstandighede dient toch op de eerste plaats gele te worden op de belangen van d handel in dit gebiedsdeel, waaronde ook de handel in gedistilleerd valt e wij moeten alle pogingen aanwende om die handel te helpen bloeien en di zullen wij bereiken door het gebiedsdee aantrekkelijk te maken voor vreemde lingen door onze prijzen zoo laag mo gelijk te houden. Het is daarom t hopen dat het Bestuur er toe over za gaan om deze voor het gebiedsdee hoogst belangrijke aangelegenheid nog maals van alle kanten zal bekijken e te gelegener tijd, als wij onze schul aan het Moederland hebben afbetaald de noodige stappen zal nemen om d accijnzen te verlagen. De handel, i kan het U verzekeren, Mijnheer d Voorzitter, kijkt al reikhalzend na een dergelijke heilbrengende maatre gel van het Bestuur.

Mijnheer de Voorzitter! Daar is ee streven merkbaar bij vele leden va de Koloniale Raad om, nu de midde len ruim vloeien, de lasten te vermin deren, of te wel de belastingen te ver lagen. Dit is verklaarbaar en tot ze kere hoogte ga ik mee met dat stre ven. Maar als binnenkort, naar we hopen en vertrouwen, de kasvoorschotten zullen zijn afbetaald, dan zijn **we nog niet waar we wezen moeten. Met het geleende geld hebben we nie** de achterstand op Curaçao ingehaald. Daar zijn nog problemen die dringend naar oplossing vragen. Een van die problemen is bijvoorbeeld de afvoer van feacaliën.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil hier niet veel woorden wijden aan dit onappetijtelijk onderwerp, maar het is een probleem dat schreeuwt om een oplossing. Ik hoop dat ons actief bestuur zijn aandacht aan dit probleem zal schenken. Voor de verharding der hoofdwegen in het gebiedsdeel, en voor de uitvoering van een ongevallenwet, die het volk zal moeten beschermen in de naaste toekomst, zal geld noodig zijn. Zijn de kasvoorschotten afbetaald, dan dienen er nog overschotten te blijven op de begrooting voor de nu nog noodzakelijke werken. Laat ons steeds het algemeen belang stellen boven het particulier belang! Laat ons niet blind zijn voor de ware toestand van dit gebiedsdeel maar laat ons erkennen dat het gebiedsdeel zijn betrekkelijke welvaart dankt aan de olie-industrie, die misschien — laat ons het niet hopen — binnen afzienbare tijd zal kunnen verdwijnen, zooals dit op andere plaatsen in de wereld voorgekomen is. Wat

Curaçaosche Hebbedingetjes.

Toen ik de laatste keer op Curaçao was had ik het geluk om een zekere Heer Ph. Birman, een advocaat van New-York te ontmoeten.

Deze heer was met z'n vrouw naar Curaçao gekomen om „iets van Holland in de West te zien." Nu mag dat wel een beetje raar klinken, maar er zit iets in.

Ten eerste zijn Amerikanen en inzonderheid New-Yorkers altijd verlangend om iets van Holland te weten; en ten tweede moet men niet vergeten dat New York eens New-Amsterdam was en in zeer nauwe betrekking stond met Curaçao.

En last but not least omdat Holland in zoo'n goede geur staat bij alle „volbloed" Amerikanen.

Deze Heer Birman, een man met een bijzonder opmerkingsvermogen, zag, vooral in onze Breedestraat (Punda) zooveel mooie, volgens hem, Hollandsche gevels dat hij steeds weer naar die straat ging om die gevels te bewonderen.

Hij was zelf nooit in Holland geweest, doch hij zeide dat hij Holland zoo ongeveer indacht.

Prachtgevels, trapgevels, kunstgevels, versierde en stijve gevels, maar alle mooie gevels. Ik dacht aan m'n eigen gevel en vertaalde ons Nederlandsche spreekwoord „een mooie gevel versiert het huis."

Toen begon die pas ontdekte vriend mij vragen te stellen over onze Hollandsche architectuur, maar toen stond ik werkelijk met een mond (bijna) vol tanden. Daarom kon ik hem met de beste wil van de wereld niet inlichten. Toen hij mij de beteekenis vroeg van die mooie gevelsteen op het winkelhuis van den Heer Jack Abady, moest ik mij werkelijk schamen. Nu kon ik hem wel iets op de mouw gespeld hebben om hem b.v. te vertellen dat daar de eerste Curaçaosche sigarenwinkel was geweest, aangezien die steen, uit Goudsche pijpen rookende Hollanders voorstelt, maar dat zou m.i. niet romantisch genoeg zijn voor zijn Amerikaansche ooren. Ik vertelde hem dat op deze plek of tenminste in deze straat de eerste Nederlandsche nederzetting was Hoever ik loog of de waarheid sprak doet niets ter zake. De man was met mijn uitlegging tevreden.

Over de brug was de man meer dan uitgelaten. „Real Dutch", dat zie je in de States niet. „Ja wij hebben wel de Brooklijn Bridge, maar deze brug is werkelijk schilderachtig". Ik vertelde hem dat wij in Holland op enkele plaatsen ook deze soort schipbruggen hebben. „I know" antwoordde mijn geleerde vriend, maar deze Curaçaosche schipbrug is echt Hollandsch want zooals ik las, is t'ie door een Amerikaan, Mr. Smith die toen ter tijd consul op Curaçao was, gebouwd. Een ding, zoo ging hij verder, spijt mij, dat die tol over de brug is afgeschaft. Ik had er zooveel over gehoord dat het werkelijk de moeite waard was te zien. Indien men schoenen aan had moest men twee centen en ging men barrevoets dan moest men maar een cent betalen. Reden waarom vele menschen hun schoenen uittrokken voor dat men over de brug ging.

Nou had ik de fabel dikwijls van vreemde bezoekers gehoord en het heeft mij altijd een beetje kwaad bloed gezet en nu die tol gelukkig niet meer bestaat, hoort men die grap, die waarschijnlijk een of ander reclame van een touristen bureau is, weer.

„Listen Mr. Birman, look around and look good. Did you ever saw in any other Colony or republic a better, cleaner and more satisfied people? Do you really think that any body here would take off their shoes for one Dutch cent?

En toen moest hij mij gelijk geven. De Curaçaoenaars zijn heel anders dan de bevolking van onze naburige landen.

En wat een vragen kon die goeie man mij stellen.

Waarvan wordt Curaçao-likeur gemaakt? Wat is de voornaam van Prime Minister Colijn? De prijs van een echt- Frisian Holstein cow? Hoe oud de Gouverneur van dit gebiedsdeel is, uit hoeveel leden de Koloniale Raad bestond en waarom die Raad „Colonial" genoemd wordt, terwijl er toch geen Kolonie meer bestaat.

Verder vroeg hij mij af of de landstaal iets uitstaande had met Volapück of Esperanto enz. enz.

Er bestaat een spreekwoord dat zooiets zegt dat een gek meer kan vragen dan tien gocheme jongens kunnen antwoorden. Ik wil niet zeggen dat de vragen ongepast waren, maar wie kan ze achter elkaar beantwoorden?

Maar in alle geval gaat deze Heer advocaat Birman terug naar New-York met de overtuiging dat hij Curaçao kent en is tevreden en maakt bewust of onbewust reclame voor ons mooi Curaçao. Maar niet alleen tevreden Americaansche toeristen maken propaganda voor ons, wij hebben ook onze Curaçaosche toeristen die in de staten Curaçao bekend maken.

In „The Washington Post" van 26 Juli j.l. vond ik een prachtartikel over Curaçao. Met groote vet-gedrukte letters, zooals Amerikanen alleen in hun kranten plachten te zetten las ik:

„TROPICAL SPOT OF LAND OUT IN ATLANTIC MAKES IDEAL HOME, SAYS VISITORS TO CAPITAL."

En dan een pracht foto van Mevrouw Pieter Brown Gorsira met het volgende onderschrift:

„From Curaçao, a small island in the Dutch West Indies, comes Mrs. Pieter Brown Gorsira, whose stories of life on that tropical island are full of enthusiasm."

En dan krijgt men een verhaal over ons Curaçao zoo levendig, zoo mooi en interesant dat Curaçao werkelijk Mevrouw Gorsira zou moeten bedanken voor de mooie beschrijving van het eiland gedaan aan de reporter van „The Washington Post" Elizabeth Perrow. Het artikel is werkelijk te lang om hier weer te geven, maar het is goed en ik geloof zeker dat het zijn nut zal hebben.

* * *

Morgen, Dinsdag 28 Augustus 1934, verstrekt „De eerste vliegoost van Aruba naar Curaçao."

Ik wil hier direct geen tip geven aan de postzegelverzamelaars, doch alleen even aanstippen dat Breroo's woorden veel waarheid bevatten toen hij zei: „Het kan verkeeren."

De Vliegtdienst tusschen Aruba en Curaçao is een Arubiaansche onderneming. De eerste postvliegdienst in het Gebiedsdeel Curaçao.

Wat een vooruitgang!

Aruba krijgt zijn plaats onder de zon!

Nu nog alleen een afgevaardigde in de Koloniale Raad en wij zij een eind verder, dan Aruba ooit had durven droomen.

Natuurlijk heeft Aruba ook z'n ups and downs, maar het streeft naar de top om niet alleen een important eiland te zijn doch ook om een zeer important eiland te blijven.

Met onze Arubiaansche post-vliegdienst, zijn wij Curaçao één voor!

Woensdag 29 Aug. vertrekken de Arubiaansche Padvinders en Welpen onder de leiding van den heer H. Dania die energieke jongen die de Arubaansche afdeeling gevormd en opgeleid heeft, naar het Zomerkamp Curaçao.

Een kleine hulde aan Dania die zooveel voor onze jongens doet is hier werkelijk op z'n plaats.

Ik wensch Akeela Dania en z'n troep een plezierige vacantie op Curaçao.

Oranjestad

Maandagdagavond 27 Aug.

MAC.

Bekendmaking.

Met ingang van 1 September zal het aanname kantoor voor telegrammen Landsradiodienst verplaatst worden van het Douane- naar het Loodskantoor op de Handelskade. Geheel vrije kamer. Ook worden telegrammen op verzoek afgehaald waarvoor men 251 en 252 kan opbellen.

VERZEND UW TELEGRAMMEN VIA DEN NATIONALEN WEG .... GEMAKKELIJK.... ZEKER .... EN .... SNEL.

De Directeur van den Landsradio- en Telefoondienst
D. MOLENKAMP.

zal er gebeuren als de olie het gebiedsdeel niet meer noodig heeft? Wij zullen dan een algemeene exodus van vreemdelingen en landskinderen zien, die genoodzaakt zullen worden, ergens anders een bestaan te gaan zoeken. Er zal zijn een groote kapitaalsvlucht en het gebiedsdeel zal zinken tot het historische gebiedsdeel van vroeger, armlastig en financieel afhankelijk van Nederland, dat alle uitgaven weer als oudsher zal gaan controleeren.

Laat het Bestuur dan er op uit zijn, om zoodanige verbeteringen aan te brengen en indien mogelijk, fondsen te stichten, opdat het gebiedsdeel zijn financieele onafhankelijkheid zal kunnen bewaren en daardoor de mogelijkheid scheppen autonomie te krijgen en die autonomie ook te behouden

— IK HEB GEZEGD —

Koloniale Raad.

Openbare zitting van 21 Aug. 1934 van den K. R.

Behalve de Voorzitter en alle leden van den K.R. waren nog aanwezig de Griffier en de Gouvernements-secretaris. Verder de Voorzitter en eenige leden van den Raad van Bestuur; alsmede de Heer Muhlenfeld.

Als Gemachtigden van het Bestuur waren aanwezig de Heeren Jas, van der Drift, Dr. Henriquez en ten Brink.

De Voorzitter heette allen welkom en in het bijzonder de gemachtigden van het Bestuur. De notulen der beide vorige vergaderingen werden goedgekeurd en de ingekomen stukken naar de afdeelingen verwezen.

Nu vroeg onmiddellijk de Heer Bichon het woord om naar aanleiding van stemmen die in de kamers waren opgegaan om het budget van de kolonie door Holland te doen goedkeuren, hiertegen met klem op te komen. Deze stemmen, die alles bij elkaar genomen toch heel erg sporadisch zijn en over een groot aantal jaren zijn opgevischt, had de Heer Bichon zorgvuldig bijeengehengeld.

De Heer Idenburg werd nog terloops er bij geroepen om te verklaren dat het regelen van eigen huishouden, het regelen van eigen geldmiddelen inhoudt, waaruit dan de conclusie gemakkelijk moest volgen dat de K. R. en niet de Staten Generaal de begrooting van Curaçao had op te maken.

Derhalve stelde de Heer Bichon voor, een geharnaste brief te zenden aan H. M. de Koningin waarin de K. R. met „stijgende onrust" constateerde dat er in Holland stemmen opgingen tot het vaststellen van het Curaçaosche budget door de Kamers, tegen welks snood plan door de K. R. geprotesteerd werd.

De brief was al klaar en werd door den Heer Gronemeyer plechtig voorgelezen en alle leden betuigden adhaesie.

Iedereen op Curaçao zal het wel eens zijn met dit protest . . . . maar toch is er iets waarop wij gaarne zouden wijzen.

Zij die zich bezig houden met sociale vraagstukken weten dat wij hier in Curaçao nog mijlen achter zijn bij de sociale wetgeving van Holland, bijvoorbeeld wat huisvesting, woningvraagstuk, moederschapszorg, armenzorg, bedrijfsveiligheid, ongevallen en ziekteverzekering, ouderdoms-, weduwen- en wezenpensioen aangaat. Nu is het een verblijdend feit te constateeren dat ons Bestuur zich meer en meer voor de sociale vraagstukken gaat interesseeren en dus vroeg of laat posten op zijn begrooting zal zetten om zijn sociale programma te kunnen verwezenlijken. — Zulke posten zouden in de sociaal voelende Kamers in Holland eventueel zeker worden goedgekeurd. MAAR GEEFT ONS DE KOLONIALE RAAD IN ZIJN GEHEEL EEN ZELFDE GARANTIE? Of zouden er leden zijn die juist geen inmenging van Holland wenschen om zoolang mogelijk de sociale voorstellen van het Bestuur die in het belang van het Curaçaosche volk zijn, tegen te houden?

HET IS MAAR EEN VRAAG — EN VRAGEN STAAT VRIJ.

* * *

Nu kwam aan de orde de Curaçaosche Begrooting en dadelijk kreeg de Heer v.d. Drift het woord om de vragen die door sommige leden in het eindverslag waren gedaan te beantwoorden: De eerste vraag was welke bedragen dit jaar reeds van personen waren geind uit hoofde van achterstallige inkomstenbelasting en wanneer deze inning beëindigd kon zijn, (zie verder voor het goed volgen van 's Heeren v.d. Drifts betoog, het eindverslag dat wij de vorige week in ons Blad publiceerden.)

De Heer v.d. Drift antwoordde als volgt:

In den loop van dit jaar werd tot en met 31 Juli uit hoofde van achterstallige inkomstenbelasting geïnd van physieke personen f. 92.091.38.

De vraag wanneer deze inning beëindigd kan zijn is moeilijk te beantwoorden. Vele openstande bedragen bestaan uit vorderingen ten laste van personen die niet meer die inkomsten hebben, welke zij genoten in het jaar waarin zij voor de openstaande bedragen werden aangeslagen. Gepoogd wordt steeds de diensten zoo spoedig mogelijk aan te zuiveren.

De voorgestelde gedeeltelijke salarisverbetering van een zekere groep ambtenaren is inderdaad niet anders dan het wegnemen van een fout in de vigeerende regeling.

Het Bestuur kan niet inzien dat de wijziging van de waardebepaling van de onroerende goederen voor de heffing der grondbelasting geen vermindering van den druk der lasten voor de ingezetenen beteekent.

Met erkentelijkheid werd dan ook kennis genomen van de passage in het Eindverslag waarin werd medegedeeld, dat ook de Afdeelingen van meening zijn, dat vorenbedoelde wijziging van de waardebepaling eene vermindering in *absoluten* zin van de aan grondbelasting te betalen bedragen beteekent.

's Lands inkomsten zullen vermoedelijk uit dezen hoofde dalen met een bedrag van f. 100.000.—. Door het vrij geven voor het verkeer van de Brug Koningin Emma der Nederlanden zal het Gouvernement jaarlijks een bedrag van ± f. 130 000,— aan baten derven. De in uitzicht gestelde wijziging van de Politiekeur zal, naar schatting, jaarlijks een vermindering van inkomsten van ± f. 6.000.— beteekenen.

Inderdaad is het de bedoeling van het Bestuur in de handhaving van de verschillende kosten in het Eindverslag bedoeld op het tegenwoordig peil eene compensatie te vinden voor de daling van de Landsinkomsten uit anderen hoofde. Inzonderheid geldt dit voor de Loodsgelden, welke voor dit Gebiedsdeel tevens als Havengelden dienen te worden aangemerkt. Men denke in dit verband niet slechts aan de hooge kosten van onderhoud van de Haven, doch ook aan den kostbaren aanleg van de haven in het verleden.

Uit het vorenstaande zou kunnen worden afgeleid, dat het Bestuur de loodsgelden als eene retributie beschouwt. Dit echter is niet het geval. Het Bestuur geeft er de voorkeur aan de loodsgelden, belangrijke bronnen van inkomsten voor dit Gebiedsdeel, als eene belasting te beschouwen, betaald door de Scheepvaart, die van de havens van het Gebiedsdeel gebruik maakt, als bijdrage in de algemeene lasten.

Ten aanzien van de kosten van dienstverleening door douaneambtenaren, de kosten van de ambtenaren van het Stoomwezen, den Quarantainedienst en de loodsgelden kan nog worden opgemerkt, dat hunne opbrengsten aan de algemeene middelen ten goede komen en dat zij geen afzonderlijke diensten vormen. Zij vallen derhalve niet onder die heffingen welke men pleegt aan te duiden als „bestemmingheffingen".

Het is mede om deze redenen, dat het Bestuur verlaging van meergenoemde kosten niet meent te moeten bevorderen.

De meening, dat de vergelijking tusschen de haven van Rotterdam en die van Curaçao ongelukkig gekozen zou zijn, kan het Bestuur niet deelen, alleen reeds gelet op het feit, dat veelal de omvang van het havenverkeer van Curaçao het midden houdt tusschen het havenverkeer van Rotterdam en Amsterdam. Men vergete voorts niet dat in de Memorie van Antwoord de vergelijking werd gemaakt naar aanleiding van de opmerking in het Voorloopig Verslag dat vermindering van de lasten op de Scheepvaart drukkend in belangrijke mate de aantrekkelijkheid van de haven zou verhoogen. Het Bestuur kan niet inzien dat voor een reederij het geringe bedrag aan loodsgeld binnen dit Gebiedsdeel te betalen ooit een beletsel kan vormen de havens van Curaçao aan te doen. Het vorenstaande in aanmerking nemende zal dan wellicht ook de opmerking met betrekking tot niet heffen van afzonderlijke havengelden, het niet bestaan van de verplichting tot sleepen en het niet bestaan van de verplichting zich van meer ploegen te bedienen, beter begrepen worden.

Met de ten aanzien van dit punt het laatst aan het woord zijnde leden is het Bestuur dan ook, van meening, dat met verdere vermindering van lasten voorzichtigheid dient te worden betracht en niet te hard van stapel dient te worden geloopen. In ieder geval zal gewacht worden tot de kasvoorschotten zijn afgelost. Nog kan worden opgemerkt, dat naar aflossing door overschotten wordt gestreefd en dat overschotten kunnen worden verkregen op twee wijzen, namelijk door een ruimer vloeien der middelen dan geraamd en eene beperking der uitgaven beneden het geraamde bedrag.

Aan de dienstverleening door de douaneambtenaren buiten de gewone plaatsen van in-, uit-, doorvoer en lossing zijn hoogere kosten voor het Gouvernement verbonden, zoodat een verschil in vergoeding van die kosten voor bedoelde plaatsen en de St. Annabaai alleszins redelijk voorkomt.

Het spreekt vanzelf dat, wanneer de werkzaamheden van de douane kunnen worden geconcentreerd binnen de in P. B. 1928, No. 28 genoemde grenzen, een betere controle wordt gewaarborgd en met een kleiner aantal ambtenaren kan worden volstaan, dan wanneer die op afgelegen plaatsen moeten worden verricht. Gewezen wordt in dit verband o. a. op het vervoer van de ambtenaren en de aflossingen naar bedoelde plaatsen en de controle op die ambtenaren te houden, voor welke verrichtingen door het Gouvernement een speciale auto met chauffeur moet worden gehouden.

Met het oog op het bovenstaande en rekening houdende met de niet onaanzienlijke bedragen die thans daardoor meer moeten worden uitgekeerd aan salarissen en later aan pensioenen, komt het Bestuur het bestaande verschil in de kosten van dienstverleening door de ambtenaren van de douane op de gewone losplaats en daarbuiten alleszins gerechtvaardigd voor.

Wat betreft ten slotte het bedrag uitgetrokken voor instandhouding van een arbeidsbeurs kan worden medegedeeld dat dit bedrag over het eerste halfjaar 1934 reeds is uitgegeven en dat er t.a.v. het 2e halfjaar 1934 reeds over is beschikt ten laste van de post voor Onvoorziene Uitgaven. Eigenlijk behoort deze post derhalve niet zoozeer op deze suppletoire begrooting doch meer op eene regularisatiebegrooting.

Tot nog toe werden de kosten van de Arbeidsbeurs welke instelling in haar huidigen vorm op proef bestond, ten laste van onvoorzien geboekt. Nu de instelling staat te worden gereorganiseerd, ligt het in het voornemen van het Bestuur van de uitgave een vaste post op de begrooting te maken vooral nu de reorganisatie eene goede uitvoering belooft.

Het is daarom dat aan den Raad verzocht wordt zich uit te spreken over dit onderwerp. Ik moge hier nog eens wijzen op het nut van een arbeidsbeurs voor den werkzoekende zijnde de economisch zwakkere, overigens zal de Bestuursgemachtigde voor O. W. dit punt nader toelichten.

Wordt de post verworpen, dan blijft natuurlijk doordat reeds over het bedrag is beschikt, de toestand voor het loopende jaar hetzelfde.

ad 6um. Zooals in de Memorie van Antwoord reeds becijferd, is het bedrag ad f 5.100.— uitgetrokken onder Artikel 55, minder dan door den tegenwoordigen titularis wordt genoten, zoodat bij handhaving van den bestaanden toestand de betrokken post zou worden overschreden. Terugbrengen van het bedrag van f. 900.— tot 5|12 daarvan zou derhalve het toestaan van een onvoldoende crediet tengevolge hebben. Wel ligt het bedrag der benoodigde gelden iets beneden het bedrag van f 900.—. Gemakshalve is het op dit bedrag afgerond tevens op dat dan de Raad zich een juist beeld van het jaarsalaris zal kunnen vormen.

Een eisch van goede organisatie is dat de leiding steeds de juiste persoon voor bepaalde daden aansprakelijk kan stellen. In het bijzonder geldt zulks bij financieel beheer waarom artikel 39 van de Comptabiliteitswet dan ook het instituut der rekenplichtigen kent. Het is onjuist dat de Koloniaal Ontvanger verplicht is ingevolge het gestelde in genoemd artikel aan de Algemeene Rekenkamer rekening af te leggen voor het beheer van den sub-ontvanger voor welk beheer hij moreel niet aansprakelijk gesteld kan worden, aangezien alle werkzaamheden buiten hem om gaan. Men vergete ook niet dat de aard van de werkzaamheden van den Ontvanger der invoerrechten en accijnzen zoo geheel verschillend is van dien van de werkzaamheden van den Koloniaal-Ontvanger.

Het Bestuur acht het daarom juist een daad van goed beleid om in het onderwerpelijk geval beide beheeren te splitsen.

Ook de Heer ten Brink brak een lans voor het behoud der Arbeidsbeurs vooral met het oog hierop, dat een goed georganiseerde arbeidsbeurs de arbeiders moet controleeren, na moet gaan om welke reden zij ontslagen zijn, voorkeur kan geven aan degenen die het zwaarst in nood zitten, enz..

Ondanks het humaan betoog van den Heer Directeur der Openbare werken en ondanks de rede van den Heer Sprockel meende de Heer Bichon zich toch verdienstelijk te moeten maken zooals wij de vorige week reeds in 't kort aangaven met het pleiten *tegen* het voortbestaan van de Arbeidsbeurs. Ten slotte werd er niet meer geantwoord door de voorstanders van de Arbeidsbeurs. — Er zijn immers geen erger dooven dan die niet hooren willen. 't Was wel jammer want nu kreeg zooals meestal de laatste spreker gelijk en de Arbeidsbeurs viel met 7 stemmen tegen vijf die voor het behoud waren. Deze 5 waren de Heeren Maduro, Winkel, Martijn, Sprockel en Dr. Arends, wie wij gaarne hier den openlijken dank van de C. R. K. Volksbond brengen en van den werkmansstad van Curaçao in het algemeen.

BERICHTEN.

Verslag van de herdenking van het 25-jarig ambtsjubileum van den Heer J. W. P. Peiliker.

Zaterdagmorgen te half elf werd ten kantore van den Lands Radio en Telefoondienst het feit herdacht dat op 26 Augustus 1909 de Heer J. W. P. Peiliker in dienst trad bij de radio Dienst op Curaçao.

Z. Exc. de Gouverneur had als zijn vertegenwoordiger afgevaardigd den Gouvernements Secretaris Dr. C. Gronemijer.

Voorts waren aanwezig de Directeur van den Lands Radio en Telefoondienst, de Heer D. Molenkamp en echtgenoote, alle leden van het personeel, voor zoover deze vrij van dienst waren of even uit den dienst konden worden vrijgemaakt.

De Heer Gronemeyer richtte het woord tot den Heer Peiliker en wenschte dezen geluk met zijn zilveren jubileum namens Z. Exc. den Gouverneur, het bestuur en het geheele ambtenarencorps. Spreker memoreerde in het kort de groei van de Radiodienst, het belangrijke aandeel hetwelk de jubilaris steeds in de werkzaamheden heeft gehad en het vertrouwen, dat hij van hoogerhand bezit.

Vervolgens nam het woord namens het personeel, de heer Bergman.

Deze spreker gaf in het kort weer de loopbaan van den jubilaris en wees voornamelijk ook op de goede hoedanigheden van den Heer Peiliker als mensch, in het bijzonder in den omgang met het personeel.

Vervolgens sprak de Heer Molenkamp eenige welgemeende woorden tot den Jubilaris. Als aandenken werd de Heer Peiliker door het personeel van den Radio en Telefoondienst aangeboden een prachtige staande klok, terwijl het dochtertje van den Heer Molenkamp aan Mevrouw Peiliker een bouquet bloemen overhandigde.

De Jubilaris dankte in welgekozen woorden voor de attentie en verzocht in het bijzonder den Heer Gronemeyer aan Z. Exc. den Gouverneur zijn dank over te willen brengen voor de ontvangen gelukwenschen.

Vervolgens voerden nog het woord de Heer Bos Verschuur en de Heer Hermans, welke laatste als oudst aanwezend collega nog verschillende episodes uit de loopbaan van den Jubilaris aanroerde.

De rede van de Heer Hermans zal de volgende week geplaatst worden.

Gelukwenschtelegrammen waren onder anderen ontvangen van de radiostations der omliggende eilanden en van ambtenaren van het Technisch Bureau van het Departement van Koloniën te Den Haag.

Na afloop bleven degenen wier plicht hun niet aan den arbeid riep, nog eenigen tijd gezellig bijeen.

S. S. „VESTVANGEN."

De Heeren S. E. L. Maduro & Sons, Agenten van de Aluminum Line, berichten ons dat het s.s. Vestvangen, komende van New Orleans, alhier op ongeveer den 12n dezer verwacht wordt,— in plaats van op den 3n. dezer, zooals eerder geadverteerd,— om denzelfden dag weer te vetrekken naar La Guayra & Paramaribo.

H. M. Koningin Wilhelmina.

Gisteren heeft H. M. Kiningin Wilmina in den vreemde Haar verjaardag gevierd. We zouden het onder andere omstandigheden jammer vinden, dat de Koningin op Haar verjaardag geen gelegengeid biedt aan Haar Volk, uiting te geven van zijn eerbied en verknochtheid. Maar ons herinnerend hoe groot de rouw is van onze geliefde Vorstin en hoe zeer Zij juist op Haar verjaardag Haar beminde Moeder en Haar dierbaren Echtgenoot nog meer zal missen, eerbiedigen wij Hare beslissing en zenden onze gebeden ten hemel tot God opdat Hij onze Koningin moge zegenen en Haar kostbaar leven sparen tot in lengte van dagen.

Moge onze beminde Vorstin in de heerlijke scandinavische natuur volkomen herstelling vinden van Haar geschokte gezondheid en moge Zij met Prinses Juliana in de gezamenlijke vereering voor hare dierbare Dooden wederkeerig troost vinden en de opwekking tot een innig vereenigd gelukkig leven tusschen de Koninklijke moeder en Hare Dochter.

Onze eerbiedige gelukwenschen aan H. M. de Koningin, aan Hare K. H. Prinses Juliana, aan Z. Excellentie den Gouverneur van Curaçao.

Capitein R. Rodger.

Wij lezen in *La Cruz* dat Capt. R. Rodger den 4den Augustus 10 jaar in Aruba was in dienst van de Lago & Transport Company. Onze gelukwenschen.

Touristen.

Het waren goede dagen Zaterdag en Zondag l.l. voor onze kooplieden en chauffeurs toen de *Rotterdam* en de *Mauretania* honderden toeristen binnen onze grenzen brachten, men kon het in de stad merken, dat deze vreemdelingen zich hadden voorgenomen om goed notitie te nemen van de havens die zij zouden aandoen. Wie volgt.

Het Adoratiefeest te Pietermaal.

Men kan wel eens schamper beweren, dat het godsdienstig leven sterk afneemt op Curacao, — de wensch is ook hier de vader van de gedachte — als men de prachtige adoratiefeesten in de parochiekerk van Pietermaai heeft meegemaakt, ziet men dat ons volk nog diep godsdienstig is. De grootste kerk van Curaçao was elken avond gevuld, maar Zondagavond kon zij eenvoudig de samengestroomde menigte niet bevatten.

Onze hartelijke gelukwenschen aan de Z. E. Pastoor Gallé en diens ijverige medehelpers, en aan zijn parochie een apart woord van hulde aan het zangkoor van den Z. E. Pater Jansen, dat de gewijde zanger op zeer buitengewone verdienstelijke wijze vertolkte.

R. K. Studieclub.

a. s. Vrijdag 7 Sept zal s'avonds om 8 uur de openbare les in de sociologie aanvangen in een der zalen van het St. Thomascollege daartoe welwillend afgestaan door Z. E. Frater Directeur. Wij verzoeken alle deelnemers die reeds hun naam hebben opgegeven of dit nog zullen doen bij den R. K. Boekhandel St. Augustinus van *meet af aan* de lessen te volgen omdat juist in de eerste lessen de grondslag moet worden gelegd. Alle intellectueelen van Curaçao zijn hartelijk welkom.

Wij ontvingen in dank van de

Philipsburg Mutual improvement Association een verslag dat we de volgende week als er plaatsruimte is, gedeeltelijk zullen publiceeren.

Hollandsche Boekhandel een zeer practische vloeirol, die naar het schijnt tot bijna in het oneindige kan gebruikt worden en dat voor nauwelijks 60 cent.

Film op zapuito.

Door de goede zorgen van den Directeur v. d. Geneeskundigen Dienst Dr. Henriquez, was er op het feest van H. M. de Koningin een film voorstelling, voor de arme zieken van Zaquito. God zegene Dr. Henriquez.

Prettige vacantie.

Onze vriend de Heer A. E. Goilo vertrok deze week met de Colombia om eenige dagen vacantie door te brengen in Caracas. Veel plezier.

P. fr. A. Kuypers O. P. 30 jaar op Curaçao werkzaam.

In stilte is de dag voorbijgegaan, dat een zeer verdienstelijk werker 30 jaar lang trouw zijn taak vervulde.

27 Augustus 1904 zette Pater A. Kuypers de eerste voet op Curaçao en heeft sindsdien gewerkt op bijna alle boven- en benedenwindsche eilanden.

Begaafd en actief als hij was, stond hij steeds in de eerste gelederen, steeds up to date, steeds modern. Oprechtheid in het verkondigen der waarheid gepaard aan de gave der welsprekendheid en geestigheid maakte hem tot gevierd predikant en vruchtbaar schrijver die bekend, maar vooral in onbekendheid alle Katholieke Curaçaosche bladen daadwerkelijk heeft gesteund

De maat van iemands verdiensten hoeft men niet naar het aantal dienstjaren af te meten, doch hier staan we voor het feit dat iemand in pretentielooze werkzaamheid en in ondubbelzinnige oprechtheid zijn plicht heeft gedaan voor Curaçao in de naburige eilanden in die 30 jaren.

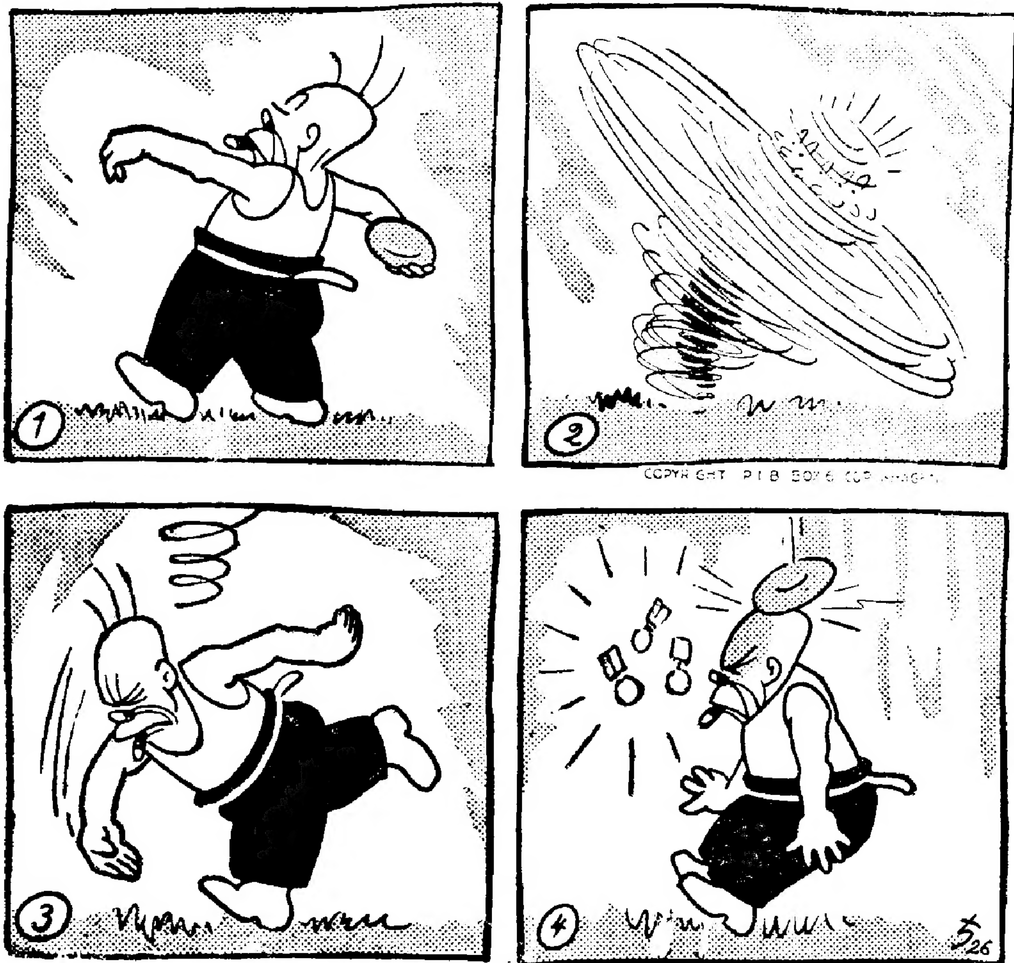
Van harte danken wij hier dezen priester namens allen voor wie hij gewerkt heeft, en wenschen hem nog vele jaren van welstand In het belang van ons dierbaar Curaçao.

ZEerw. Pastoor Jan Paul Delgeur.

Toen op den droeven Pinksteravond van 1931 onze goede JAN PAUL begraven werd, kon hem geen plaats worden ingeruimd in het Priestergraf naast zijn zeer Beminden Bisschop en Vriend Mgr. VUYLSTEKE. Zijn lijk werd bijgezet in een afzonderlijken grafkelder. Nu de drie jaren door de wet voorgeschreven verloopen zijn, werd zijn stoffelijk overschot in het bijzijn van Z.Hoogw, Exc. Mgr. VERRIET, den Hoogeerw. Pater Vicaris VAN DEN ELSEN en den Zeereerw. Pastoor SMIT Woensdagmiddag overgebracht naar het Mausoleum, tot nagedachtenis van Mgr. VUYLSTEKE gesticht, waar JAN PAUL nu rust aan de rechterhand van zijn Bisschop en Vriend om de verheerlijkte Opstanding af te wachten. In het leven vereenigd, mocht ook de dood hen niet scheiden, Hun gelouterde ziel rust reeds lang in God.

Aankomst en Vertrek der schepen in de week van 2 — 8 September 1934

	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Lara	2	Maracaibo	2	New-York
Ingrid Horn	2	Hamburg	2	Cartagena
Vestvangen	3	New-Orleans	3	Paramaribo
El Libertador	5	Maracaibo, Aruba	5	La Guaira
Luna	5	New-York	5	Aruba, Maracaibo
Remuera	5	Southampton, Londen	6	Cristobal, New-Zealand
Cordillera	6	Hamburg	6	P. Barrios
Claus Horn	-	Curaçao	6	Hamburg via Jacmel, Kingston & P. au Principe
El Libertador	7	La Guaira	7	Aruba, Maracaibo
Flora	7	Aruba, Maracaibo	7	New-York via P. Cabello
Adalia	8	P. Barrio	8	Hamburg
J. Sebastian Elcano	8	Barcelona	9	Cristobal.

Adamson als discuswerper.

PASSENGER AND FREIGHT SERVICE.

Next sailings from CURACAO:

to Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon & Pto. Barrios:

MS. "CORDILLERA" (12.300 Reg. Tons)	Sept.	6
SS. "SESOSTRIS"	Sept.	25
MS. "CARIBIA" (12.300 Reg. Tons)	Oct.	4
SS. "SYRA"	Oct.	22

All vessels calling at Cristobal connect there with vessels to the Pacific Coast of South-, Central- and North America.
Through-Tickets are issued to any port on the Pacific and also to Havana, New Orleans and New York.

to EUROPE via Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad and Barbados:

SS. "ADALIA"	Sept.	8
M.S. „CORDILLERA" (12.300 Reg. Tons)	Sept.	20
SS. "KRETA"	Oct.	6
MS. "CARIBIA" (12.300 Reg. Tons)	Oct.	18
SS. "SESOSTRIS"	Nov.	3

Besides AMSTERDAM and HAMBURG our Passenger-Motorships call at SANTANDER, PLYMOUTH and CHERBOURG.
to MARACAIBO:

SS. "ALEMANIA" in connection with our outward and homeward vessels sails regularly to and from Maracaibo.
All further informations are gladly given at the Hapag-Offices.

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.,
Curaçao, Tel. 106.
ARUBA TRADING Co., Aruba.

C. Winkel & Zonen.
voor prijzen enz.

Verkrijgbaar in alle provisiewinkels.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ N.V.

Afvaarten van Curaçao:

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

* SS. „Costa Rica"	10 September.
* SS. „Simon Bolivar"	24 September.
SS. „Crijnssen"	10 October.

* gaat naar Kingston tusschen Cristobal en Pto. Limon.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

SS. „Venezuela"	13 September.
SS. „Costa Rica"	27 September.
SS. „Simon Bolivar"	11 October.

Naar Port au Prince en New-York:

SS. „Oranje Nassau"	17 September.
SS. „Stuyvesant"	8 October.

Naar Pto Cabello, La Guaira, Guanta, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

SS. „Van Rensselaer"	16 September.
SS. „Oranje Nassau"	7 October.

Naar Pto Cabello en New York:

SS. „Flora"	7 September.
SS. „Luna"	14 September.

Naar La Guaira (direct):

SS. „El Libertador"	5 September.
SS. „El Libertador"	19 September.

Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:

SS „Bennekom"	9 September.
SS. „Barneveld"	10 October.

Direct naar Liverpool en Rotterdam:

SS. „Alkmaar"	20 September.
SS. „Baarn"	6 October

Naar Pto. Rico en Sto. Domingo:

SS. „Midas" ongeveer 13 September.

Naar Kingston en Haitiaansche havens:

SS. „Atlas" ongeveer 13 September.

Naar Maracaibo via Aruba:

SS. „Luna"	Woensdag	5 September	5 p.m.
SS. „El Libertador"	Vrijdag	7 September	11 a.m.
SS. „El Libertador"	Maandag	10 September	2 p.m.
SS. „Medea"	Woensdag	12 September	5 p.m.
SS. „El Libertador"	Donderdag	13 September	5 p.m.
SS. „El Libertador"	Maandag	16 September	5 p.m.

Naar Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts:

SS. „Baralt" 15 September.

Compañía Trasatlántica
(Spaansche Lijn.)

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:

naar Pto. Colombia, en Cristobal:

SS. „JUAN SEBASTIAN ELCANO" 8-9 Sept. 8-9 Nov. 8-9 Jan. 1935.

naar Pto. Cabello, La Guayra, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „JUAN SEBASTIAN ELCANO" 17-18 Sept. 17-18 Nov. 17-18 Jan. 1935.

SS. „MAGALLANES" 18-19 Oct. 18-19 Dec.

naar Pto. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON, PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MARQUES DE COMILLAS" 9-10 Oct. 9-10 Dec.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.
De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, Port au Prince, Santo Domingo, CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en vandaar direct naar CURAÇAO en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS „VESTVANGEN"	Aug. 25	Sept. 12	Sept. 20
SS. "DALVANGEN"	Sept. 13	Sept. 24	Oct. 2
SS. VESTVANGEN"	Oct. 5	Oct. 15	Oct. 23

	Vertr. PARAMARIBO	Aank CURAÇAO	Aank. NEW ORLEANS
SS. "DALVANGEN"	Aug. 27	Aug. 31	Sept. 8
SS. "VESTVANGEN"	Sept. 17	Sept. 21	Sept. 29*
SS. "DALVANGEN"	Oct. 8	Oct. 12	Oct. 20

(*) Schepen aldus gemerkt gaan naar Mobile Ala.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.
De Ruyterplein 2. Telefoon No. 72 & No. 505.
JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERSBOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN:

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. „REMUERA"	(11.500 Ton)	(C & T)	5/6 Sept.
	SS. „TAMAROA"	(12.500 Ton)	(C)	18/19 Sept.
	SS. "RUAHINE"	(11.000 Ton)	(T)	19/20 Otc.
LONDEN & SOUTHAMPTON	SS. „AKAROA"	(15.000 Ton)	(C)	9/10 Oct.
	SS. "ROTORUA"	(12.250 Ton)	(T)	6/7 Nov.
	SS. „REMUERA"	(11.500 Ton)	(C & T)	19/20 Nov.

C — Cabin Class T — Toeriste Klasse

Cabin Klasse naar Panama	£ 7—10—0	(Minimum)
Toeriste Klasse naar Panama	5—0—0	„
Cabin Klasse naar New Zealand	42.—	„
Toeriste Klasse naar New Zealand	28.—	„
Cabine Klasse naar Engeland	30.—	„
Toeriste Klasse naar Engeland	20.—	„

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.
De Ruyterplein 2. Telefoon: No. 72 & No. 505.
JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

Overwin die Vermoeidheid!

Om het even, of Uw vermoeidheid veroorzaakt wordt door zorgen, overwerk of gebrek aan voldoende nachtrust - onder alle omstandigheden **moet** Sanatogen U goed doen. Sanatogen vergroot Uw kracht en weerstandsvermogen, omdat het tot in de kleinste deeltjes van lichaam en zenuwen - de eigenlijke kern der gezondheid - doordringt en deze voedt en sterkt.

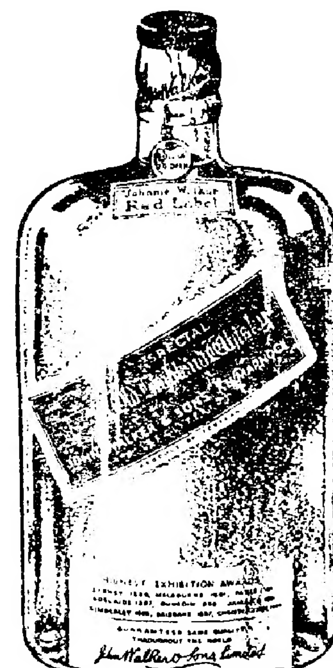
Juist in dezen tijd moet gij er voor waken, dat Uw kracht en weerstandsvermogen op peil blijven. Minder dan ooit mogen kwalen of kwaaltjes Uw gezondheid ondermijnen en Uw werkkracht verminderen.

Vermoeidheid, lusteloosheid, maagbezwaren al die teekenen van zenuwzwakte moet gij nu overwinnen - met Sanatogen.

Begin nog vandaag met Sanatogen te gebruiken - dan zult gij U weldra weer dóór en dóór gezond en krachtig voelen.

„Er zijn overvloedige bewijzen voor de waarde van Sanatogen als versterkend voedsel, vooral in gevallen van algemeene zwakte"
schrijft het Eng. Med. Tijdschrift „THE LANCET".

SANATOGEN
Het Zenuwsterkend Voedsel.
Verkrijgbaar in alle Apotheken

JOHNNIE WALKER

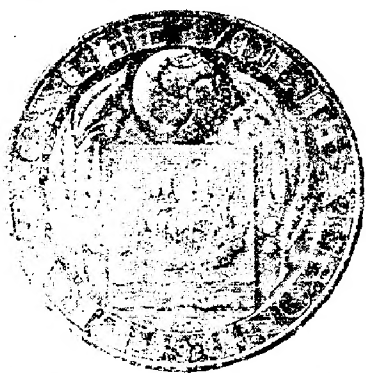
Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & SONS
Agenten.

Broedeieren

Witte leghorn 15 ct.
Eendaags Kuikens 40 ct.
Electrische Kunstmoeders.
Hendriksteeg 16.

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd-uitslagen 26 Augustus 1934.

1ste klasse	GO AHEAD	—	TRAPPERS	0—1
Z.B.	VOLHARDING 2	—	D. D. V. O. 1	1—1 na loting wint Volharding

Stand Competitie-wedstrijden per 26|8|'34

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
ASIENTO	7	6	0	1	11	4	12
R. C. C.	8	5	1	2	15	6	11
TRAPPERS	8	4	2	2	10	6	10
BISMARCK	8	3	3	2	7	5	9
HERCULES	7	3	2	2	5	2	8
TRANSVAAL	7	2	2	3	12	5	6
VOLHARDING	7	3	0	4	14	9	6
GO AHEAD	6	0	2	4	2	8	2
HERMANDAD	8	1	0	7	4	34	2
Res. 1ste klasse							
R. C. C. 2	5	4	1	0	23	1	9
TRAPPERS 2	5	2	3	0	7	3	7
ASIENTO 2	6	3	0	3	10	10	6
VOLHARDING 2	5	2	1	2	7	7	5
TRANSVAAL 2	3	1	1	1	5	7	3
* BISMARCK 2	4	3	0	1	9	6	2
HERCULES 2	5	1	0	4	4	13	2
HERMANDAD 2	5	0	0	5	2	18	0
Res. 2de klasse							
AJAX 2	4	3	0	1	8	1	6
D. D. V. O. 2	3	3	0	0	7	2	6
DE RUITER 2	3	1	0	2	4	7	2
JOH. MAURITS 2	2	0	1	1	0	2	1
ATLETICO 2	4	0	1	3	2	9	1

* 4 Winstpunten in mindering gebracht wegens het niet opkomen in den wedstrijd tegen "R. C. C." 2 op 2 April l.l. en tegen „Trappers" 2 op 10 Juni l.l.

WEDSTRIJD - PROGRAMMA.

Zondag, 2 September.

MUNDO NOBO

Comp. 1ste klasse

GO AHEAD — TRANSVAAL

Aanvang: 4.30 precies

Scheidsrechter: Fräser

Grensrechters: Nevel, Dijk

Res. 1ste klasse

BISMARCK 2 — R. C. C. 2

Aanvang: 3.15 precies

Scheidsrechter: Corsica

DE HOOP

Res. 1ste klasse

HERMANDAD 2 — TRAPPERS 2

Aanvang: 4.30precies

Scheidsrechter: Doezië

RIO CANARIO

Res. 1ste klasse

ASIENTO 2 — HERCULES 2

Aanvang: 4.30 precies

Scheidsrechter: Sylbing

Zondag, 9 September.

MUNDO NOBO

1ste klasse

ASIENTO — HERCULES

Aanvang: 4.30 precies

Res. 1ste klasse

BISMARCK 2 — R. C. C. 2

Aanvang: 3.15 precies

DE HOOP

1ste klasse

GO AHEAD — VOLHARDING

Aanvang: 4.30 precies

Rectificatie: De wedstrijd R. C. C. 2 — Transvaal 2 is niet door Transvaal verloren. Deze wedstrijd zal moeten worden overgespeeld.

Van de V. V. Transvaal is bericht ontvangen dat de Heer G. L. Da Silva als Voorzitter dier Vereeniging is afgetreden. In zijn plaats is benoemd de Heer M. Nahar.

Het Bestuur van de Sportvereeniging "Racing Club Curaçao" is voor het vereenigingsjaar 1933|34 als volgt samengesteld:

J. H. van Werkhoven	—	Voorzitter
L. Suarez	—	Onder Voorzitter
J. P. M. van Heeswijk	—	Secretaris (Secretariaat: Hendriksteeg 16)
V. Naar	—	Penningmeester
C. L. Helmijr A. F. de Groot S. A. Evertsz	—	Commissarissen

In- en Afschrijvingen

Werkende Leden van 20 t/m 27 Aug. 1934.

INGESCHREVEN:

„Volharding"	R. Stekman, Carthagenastraat 18 J. Offerman, Charro No. 210 G. Mercio, Wishi 25 (2de District)	per 23-8-'34
„Go Ahead"	A. Bemmel J. Burleson ? H. Baenfer	per 23-8-'34

AFGESCHREVEN:

„R. C. C."	A. D. Jonckheer,	per 23-8-'34

Het Bestuur.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELINGEN

ORANJESTAD — ARUBA

en

WILLEMSTAD — CURAÇAO.

IN HET KAMPEMENT OP „JAN THIEL" VAN 29 AUGUSTUS TOT EN MET ZATERDAG 8 SEPTEMBER.

DE PADVINDERS EN WELPEN VAN BEIDE AFDEELINGEN WENSCHEN HUNNE OUDERS, VRIENDEN, DONATEURS EN BEKENDEN EEN EVEN FIJNE TIJD TOE, ALS ZIJ ZELF MEDEMAKEN EN ZULLEN HET OP PRIJS STELLEN, HEN OM HUNNE KAMPVUREN TE MOGEN ONTMOETEN.

DE KAMPVUREN ZIJN VAN 7 TOT 9 UUR NVMIDDAG OP DE PLANTAGE.

NAMENS DE JONGENS.
DE KAMPLEIDER

M. v. d. MAAREL Jr.

GESPREKKEN IN DE LEIDERSKAMER.

Vaandrig, de bundel kampmededeelingen controleerende:

„Astublieft Hop., die organisatie zit goed in elkaar. Trouwens, 't mag ook wel voor een kampement van tien dagen met vier en zeventig jongens. 't Zal leuk zijn voor de knapen met hunde Arubiaansche broers kennis te maken."

Hopman. „Dit is al een heel aangename zijde van dit kampement. Trouwens over comfort hebben wij ook in 't geheel niet te klagen. Denk maar eens aan de electrische verlichting en de veldtelephoon tusschen Welpen- en Padvinderkampen. Dan daarbij de trucks van D. O. W. waarmee wij de groote tochten kunnen maken. Zorg je nu vooral als fourageleider dat de voedingsmiddelen van uitstekende kwaliteit zijn en dat er eerder te veel dan te weinig daarvan voorradig is. Tusschen twee haakjes, wij moeten ook nog trachten een derde truck op den kop te tikken voor die dagen, bedenk maar eens, tochten met 74 jongens.

Vaandrig. „Juist Hop. 't Zal ons een genoegen zijn, onze Arubiaansche broers ons geliefd eiland grondig te leeren kennen. Maar nu iets anders Hop., ik heb dat stukje in de Curaçaosche Courant gelezen over het jaarfeest. Ik vond het machtig interressant, ofschoon ik mij begrijpen kan, dat de redactie de verantwoordelijkheid niet op zich durfde nemen voor het grove aantal zetfouten dat er in voorkwam. 'k Denk dat die Mr. X dat ook niet prettig zal gevorden hebben, ofschoon het iemand is, welke zeer ruim denkt en niet zoo gauw kwaad ziet.

Hopman: „Juist Vaan, hij vatte het zeer rustig op. Trouwens, 't is een zeer bezadigd mensch, waarvoor hij een algemeene bekendheid geniet. Trouwens, men mag niet van alle menschen philantropische neigingen verwachten en vooral in dit geval, was wraak zeer zoet. Doch Vaan, laten wij hier alsjeblieft niet verder op door gaan, 't is van te ondergeschikt belang, ofschoon wij wel weten waar de schoon wringt. Zeg, hoe vond je de kinderfilm van het Alg. Ned. Verbond?"

Vaondrig: „Werkelijk aardig Hop. Maar waarom vraagt U dit de jongens niet? Want ik geloof dat ik er zelf een beetje te oud voor wordt. De ondeugende streken van die „Baby" konden mij maar matig bekoren, ofschoon het jochie de algemeene sympatie van het jeudige publiek wegdroeg, hetgeen te begrijpen is, jongens houden wel van zulke streken.

Hopman: „Kom Vaan, niet zoo ouderwetsch. De moderne jeugd mag nog wel een potje breken en dan is 't een film nietwaar en mama op de mode-show. Je moet niet vergeten, dat is voor Curaçao weer eens iets nieuws. Toch is 't geweldig sympathiek van het Alg. Ned. Verbond Padvinders en Welpen gratis toegang te verleenen. 't Is werkelijk zooals j. l. Donderdag iemand mij sympathiek lachende vertelde: „De Padvinderij komt er hoe langer hoe meer in."

Vaandrig: „Waarin Hop? Toch daardoor niet in de verdrukking? Als men aan de weg timmert krijgt men veel bekijks en... Zeg Hop., 't is reeds half zeven, laten we de patrouillekamers eens gaan controleeren en zien wat de jongens van de wedstrijd gemaakt hebben. 't Is goed als ze wat aan „sloidwerk" gaan doen.

Willemstad, 27 Augustus 1934.

M.

RADIO BERICHTEN.

De Oostenrijksche Omroep in 1933.

Uit het onlangs gepubliceerde jaarverslag van de Oostenrijksche omroepvereeniging de „Ravag" over 1933 blijkt, dat in totaal 4.197 uren werd uitgezonden. Hiervan werden 2615 uren aan muziek besteed. De tijd die met gramofoonplaten werd gevuld, bedroeg 505 uren. Ongeveer denzelfden tijd werd aan nieuwsberichten besteed. De schooluitzendingen werden geregeld door circa 300 000 kinderen beluisterd. In October a.s. zal de „Ravag" haar tienjarig bestaan herdenken.

Een nieuwe „Deutschland" — zender van 150 kw.

De Duitsche P. T. T. heeft opdracht gegeven tot den bouw van een nieuwen „Deutschland" — zender met een vermogen van 150 kw. Na voltooiing zal deze installatie den huidigen „Deutschland" — zender vervangen.

Dit zal echter eerst in den loop van hei volgend jaar plaats hebben. Waar de zender zal worden opgericht is nog niet bekend.

KINDEREN.

Vertaling van DOKOTO.

10. Spelende kinderen.

Een vrije middag! Geen school!

Het juichen der kinderen vulde den tuin van de fam.-Limbach en drong door in het huis, door de ooren van zijn bewoners, in 't hart, als zang van leeuwerik en merel. De stemmen der kinderen hadden een geluksklank en iets van die innerlijke vreugde veroverde de oudere menschen, in wie de herinnering aan vervlogen dagen herleefde, want men was nog niet afgestompt of ontnuchterd of ondraaglijk nerveus. Men leefde mee met de lievelingen buiten en terwijl de architect voor zijn teekenbord zat, zong hij een lied: „O hoe zalig en heerlijk is 't, nog een kind te zijn!"

Dan hier, dan daar, kwam overwachts een vroolijk gezicht voor 't raam en zag hoe Max en Willi op de beide pilaren, waarin het tuinhek hing, geklommen waren — elk stond er als een held — en hoe Elsje en Mientje op de glooiende lage tuinmuur liepen, terwijl haar poppen in een beschaduwd hoekje bij elkaar zaten. Een oude kist was door de meisjes gebruikt om op de muur te klauteren. Max had ze boven op de muur een hand gereikt en opgetrokken en was toen op Willi's voorbeeld op een pilaar geklommen. Gewoon om naar de groote menschen omhoog te kijken, zagen de kinderen nu triomfeerend neer op alles rondom hem en waren voor een oogenblik wat ze altijd zoo verlangden: Ze waren groot! Ze stonden hoog: de helle zonneschijn! En Willi begon daar met volle kracht zijn mooiste schoollied te zingen: Van zoeme, zoeme zoem zoem zoem en bijtje en een bloem! Direct viel Max bij en de meisjes luisterden bewonderend en neurieden mee. Plotseling klonk 't van boven: „Max, Max! Wil je dadelijk om laag gaan!"

„Maar niet springen!" „Elsje ook van de muur!"

Max gehoorzaamde toen er voor de tweede keer geroepen werd en klom met een geergerd Ach! naar beneden. Hij kende de oorzaak reeds van dat storende bevel, moeders angst voor vallen, voor hals en beenen breken en dat vond hij kinderachtig en hij gehoorzaamde, terwijl hij overlegde, straks gauw weer naar boven te klimmen en misschien wel omlaag te springen want zoo'n gebod gold bij hem slechts voor dat eene oogenblik. Elsje verschrikt, gehoorzaamde dadelijk. Ook Mientje ging van de muur. Maar Willi lette er goed op, dat alleen Max geroepen was en bleef moedig boven. Hij voelde zich benijd en door 't toeval begunstigd, want zijn vader en moeder hadden hem gezien — en gezwegen. Met een voornaam gebaar, nam hij zijn speelgoedhorloge uit de zak en keek op de geheimvolle wijzerplaat. Dan gleed zijn hand in zijn rechterbroekzak en bracht allerlei dingen te voorschijn, allerlei schatten, die hij bekeek en dan in zijn linkerzak stopte; elk van die dingen vertelde hem een geschiedenis; daar had hij een koperen militaire knoop, echt goud, een touw, dat een jongen altijd kan gebruiken, een stuk van 'n meter, een gekleurde steen, een ijzeren ring. De meisjes stonden aandachtig naar hem te kijken, Max deed onverschillig. Opeens klonk zijn roep: „let op!" Zijn helle blauwe oogen draaiden rond, hij sloeg zijn armen vooruit en sprong naar beneden — maar niet als een echte turner en hij viel voorover op den grond. Maar hij wilde er niet op letten, dat hij zich pijn deed, alleen, zijn triomf was niet zoo groot, omdat Max er om lachte. Maar de zusjes lachten niet en omdat ze geen bloed of tranen zagen, bleven ze vol bewondering voor zoo'n waagstuk!

Onwillekeurig keek Willie eerst naar de werkplaats, want hij vreesde dat Peter hem zou uitlachen, ook hoopte hij, dat zijn vader hem niet gezien had, want deze verbood 't zoeken van gevaren toch niet maar ongevallen beloonde hij graag met woorden als ongeschiktheid, domheid of met een oorveeg. Dat Willi zijn handen had pijn gedaan, liet hij vooral niet merken. In twee gevallen verbeet hij steeds elke smart als hij n.m.l. pijn had door eigen waaghalzerij, of als iemand hem werkelijk per ongeluk zeer deed en daar spijt om had. Maar als een makker hem expres pijn deed, dan gold de jongenswet van oog om oog. Vastbesloten veegde hij zijn handen langs zijn broek af, spuwde er in en was in een oogenblik weer boven.

Hij wilde zijn sprong verbeteren, ja dacht er zelfs over om de sprong te wagen over de punten van het ijzeren hek heen, die felle ijzeren punten, waarvan het zien alleen je deed gruwen — maar dat had zijn vader eens met groote strengheid voor goed verboden. Hij overwon de bekoring en richtte zich hoog op, boven op de top van de pilaar. „Spring, spring!" juichten de kinderen beneden. Hij liet ze nog een oogenblik in spanning, verheugde zich daar boven, draaide zich langzaam naar de tuin om, overzag al die schoone heerlijkheid door de warme zon bestraald. Hij zag de appelboomen enz. en dacht bedroefd, dat 't verboden was, alleen in de tuin te gaan. Wel gaf Mevrouw Limbach overvloedig van de vruchten aan de kinderen....

„Maar spring toch!" riepen de kinderen ongeduldig — en hij sprong en hij kwam zonder vallen op de grond. Geen lof of woorden van bewondering beloonden hem, maar zijn eigen gevoel was hem geluk genoeg. —

In een hoek van den tuin, lag een groote zandhoop. Niets kon de kinderen méér tot spelen lokken, als dat prachtige zand. Maar Mevr. Limbach verwenschte dat zand, want hoewel het droog was, kleefden er toch altijd vuile vlekken door, op de kleeren der spelende kinderen. Dikwijls had ze onverwacht de kinderen als een troep vogels opgeschrikt — maar telkens trok 't zand de kinderen weer tot zich. De verleiding was voor Limbachs kinderen ook âl te groot, vooral als Willie en Mientje in het zand kasteelen bouwden. Langzamerhand gaf Mevr. Limbach 't op de kinderen te verbieden, vooral in de hoop, dat 't zand toch verstuifde, ze zuchtte alleen diep, maakte onaangename opmerkingen over 't slechte voorbeeld. Er ging geen mooie zonnige dag voorbij waarop de kinderen niet of bij het zand speelden en hun kinderlijke verbeelding tot allerlei scheppingen aanmoedigden. 't Vroegere werd omgetooverd of er werd iets nieuws bijgevoegd. Het eene plan volgde snel 't andere, eigen fantasie werkt het voorgestelde uit. 's Avonds stonden de zandsporen tot midden in de tuin. Ook nu waren de vier kinderen ineens als op commando in het zand. Van 't laatste bouwwerk was nog een klein vijvertje over, met een beetje water en een bootje. Daarmee begon de arbeid, want 't water vooral ook trok de kinderen en hun verbeelding tooverde dat beetje water al direct om tot een rivier of zee, liet golven hoog opspatten en 't scheepje schommelen. Meer water werd er bij gegoten en elk kind bouwde nu ijverig zijn scheepje en vertelde er de lotgevallen van. Daar kwam Max op een prachtgedachte: op de hoogte van de zandberg moest een waterval komen, 't neerstroomend water een molenrad in beweging brengen en dan is 't meer glijden, juist zooals hij 't op een prent gezien had. Ja dat was wat en dadelijk begonnen de beide jongens 't rad te maken, terwijl de meisjes door de geestdrift van hun broers, enthousiast toekeken. Natuurlijk kwamen er zooveel moeilijkheden, dat de kinderen 't plan moesten opgeven en ze besloten een boerderij bij 't meer te bouwen. De meisjes raadden allerlei verbeteringen aan, maar kregen zooveel aanmerkingen van de jongens, dat Elsje plechtig verklaarde, dat ze bij het bouwen van dat „domme" huis niet mee wilde helpen en Mientje voorstelde 'n koekbakkerij te maken, waarop ze door de jongens juichend werd uitgelachen. Terwijl de jongens met de stallen begonnen, waren de meisjes aan de andere kant van de zandhoop aan 't koekbakken. Houtspaanders waren de borden en de poppen de gasten. Juist waren de knapen triomfantelijk klaar, toen Mevr. Limbach de kinderen riep voor 't eten. Max sprong op en gaf 't huis een trap, Willie die niet wilde onderdoen, sprong midden in de koekbakkerij. Maar de meisjes huilden er niet om, ze waren er aan gewoon en noemden 't ruwheid van jongens.

Elsje wiesch gauw haar handen in de keuken der Follmans, liet haar jurk afborstelen en toen haar moeder voor de tweede keer riep, holde ze haar broer achterna.

Toen de kinderen van Limbach weer naar buiten kwamen, stonden hun speelgenootjes in de open huisdeur en aten hun boterhammen met een smaak, die bij Willi voortduurde tot de laatste kruimeltjes.

„Willi! Willi! riep een stem uit de werkplaats. Willi kende den toon. Dat beloofde iets goeds.

Oogenblikkelijk was hij weer buiten, in de rechterhand twee holle pijpjes vlierhout, die Mark Peter met een gloeiend ijzer uitgebrand had, in de linker dunne staafjes — een pomp: dat ontbrak nog te veel: speelgoed, dat ze zelf maakten, dat niet als in winkels gekochte dingen, gemakkelijk stuk brak en niet te repareeren was, maar iets zelf gemaakt, waar ze zuinig op waren en elken dag konden gebruiken. Nu waren alle kinderen spoedig weer bij de zandhoop. Peter nam de leiding op zich. Max had een scherper mes dan Willi, maar Wil was vlugger met zijn oude mes. Hij werkte zoo snel hij kon, zijn tong in de linkerhoek van zijn mond.

De waterstralen spoten hoog tegen den muur op. De kinderen genoten. Weldra begonnen ze op elkander te spuiten en in baldadigheid richtten de jongens het water op de meisjes.

„Moeder, moeder!" gilden de meisjes. Vrouw Follmann, die juist naar buiten kwam, riep, dat ze dan maar van de jongens moesten weggaan. Toen vluchtten ze weg. Mevrouw Limbach had de kinderen al meermalen geroepen. Die zandhoop ergerde haar, ze kwam niet buiten. Toen de jongens elkaar nat gespoten hadden, kregen ze ruzie en stonden als twee kemphanen tegenover elkaar. Maar daar wilde vader Follmann niet van hooren. Hij meende, dat twist der kinderen gemakkelijk een breuk kon brengen tusschen de beide families. En vijf minuten later stonden alle kinderen weer bij elkaar en beraadslaagden over een spel. Wat de meisjes voorstelden, sloegen de jongens af — geen meisjesspel — de jongens wilden exerceeren, maar dat beviel de meisjes niet....

Intusschen was de hemel bewolkt. Er vielen dikke druppels. De meisjes vluchtten naar binnen. De jongens bleven met hun gezicht naar boven staan om de druppels goed te voelen en holden eerst naar binnen, toen 't bliksemde en donderde en een hevige regen omlaag viel. De bliksem, zei Max, is 't, die inslaat en je moest er wel bang voor zijn, want je kon duidelijk zien, dat vrouw Follmann ook angstig was en telkens een kruis maakte. Dat deden nu de kinderen haar na. In de omgeving der kinderen was er eigenlijk slechts eene, die geen vrees toonde, dat was de heer Limbach. Met mannelijke rust en groote belangstelling stond hij voor het raam te kijken. Zijn gedrag maakte vrouw en kinderen rustig en er was niets, waarop Max zoo trotsch was, als op den moed van zijn vader!

Eindelijk verminderde het onweer en eindigde in een malsche regenbui. Zoo heerlijk als de stortregen geweest was, met al zijn lawaai, zoo saai werd dit langzame regenen en omdat er in de werkplaats gearbeid werd, trokken de kinderen naar de woning der Limbachs. Mevrouw gaf hun het nieuwe prentenboek. De kinderen kenden de inhoud en gingen plaatjes kijken. Daarna speelden ze domino, een spel, dat mevrouw Limbach altijd pleizier gaf, omdat 't daarbij zoo rustig en stil was. Ze was altijd tegen hazard- en geluksspelen, omdat die te veel de slechte karakterzijde van de mensch prikkelen en aanleiding zijn tot afgunst of tot pleizier, om degenen, die geen geluk heeft. Ze zette naast de kinderen een mandje met snoepgoed neer. Alle kinderen kregen er wat van, alleen degene die won, kreeg iets meer....

De kinderen doen in het spel graag na, wat ze grooteren hebben zien doen. Als ze tooneel spelen vertoonen ze graag sprookjes en andere geschiedenissen. Willi stelde nu voor, wat tooneel te gaan spelen, maar de kinderen besloten een winkel te bouwen. Elsje zou verkoopen. Nog waren ze bezig met 't bouwen van den winkel, als vrouw Follmann haar kinderen riep. Ze hield er van, dat haar kinderen met de kippen naar bed gingen. Willi en Mientje gehoorzaamden dadelijk en Max en Elsje groeten hen nog door 't raam, blij wat langer op te kunnen blijven. Maar ook zij waren moe van al het spelen, al de vreugden en pret en toen ze na veel moeite in bed lagen en sliepen, werkte de natuur onmerkbaar ook bij hen en gaf hun kracht voor het komende leven.

Nationale Radio-Tentoonstelling in Frankrijk.

De Fransche nationale radio-tentoonstelling zal evenals vorig jaar, in het Grand Palais van 6-16 September worden gehouden. Het zal de elfde jaar-tentoonstelling zijn. De oppervlakte door de stands ingenomen zal meer dan 6000 m² bedragen.

Radio in dienst van den vrede.

Naar wij vernemen, heeft onlangs in Denemarken een zeer merkwaardige uitzending plaats gehad, welke uitging van het Internationaal Vredesverbond voor Vrouwen. Gedurende het uur, dat door den Deenschen omroep aan deze vereeniging was afgestaan, werden uit alle oorden van het land korte toespraken uitgezonden, terwijl besloten werd met een relay van Genève, waar Mr. Helmar Rosting een rede over den vrede hield.

Het Duitsche omroep-criterium.

Eenigen tijd geleden heeft de leider van den Duitschen Rijksomroep in een toespraak de vraag, of de luisteraar het recht van critiek heeft, bevestigend beantwoord. Hij zeide echter, dat zij daarbij niet tot afzonderlijke feiten moeten afdalen, doch het algemeene karakter van het programma, door een bepaald station uitgezonden met behulp van onderstaande vragen hebben te beoordeelen: Is mijn station onderhoudend of vervelend? Is het actueel of komt het steeds met alles achterna? Bereikt het een zeker artistiek peil of niet? Heeft het een bepaald karakter of is het karakterloos?

Omroep-gebouw te Lausanne voltooid

Met groote plechtigheid heeft een dezer dagen de „laatste"-steenlegging plaats gehad van het nieuwe omroepgebouw te Lausanne, waarbij vele autoriteiten uit de verschillende kantons, alsmede vertegenwoordigers van de Mij „Radio-Construction" en de „Société Romande de Radiodiffsion" tegenwoordig waren. Behalve het gebouw dat 600.000 frs heeft gekost, zal 140 000 frs aan den bouw van een zendinstallatie worden besteed.

Minder „Aether Schuimers" in Duitschland.

Het percentage der clandestiene luisteraars neemt in Duitschland af. Gedurende de periode Januari — Maart 1934 werden nog 216 toestelbezitters zonder licentie betrapt. Hiervan werden 176 personen beboet, terwijl zes „piraten" tot hechtenis werden veroordeeld.

Het luchtverschijnsel.

Eenigen tijd geleden werd op een avond door den omroeper van een particulier station in Australië den luisteraars aangekondigd, dat aan den Noordelijken hemel de „Aurora borealis" te zien was. Hij spoorde hen aan vlug te gaan kijken, daar anders het wonderbaarlijk verschijnsel wellicht verdwenen was. De luisteraars vlogen naar buiten en speurden den geheelen hemel af zonder echter iets merkwaardigs te zien. Een telefonische bestorming van de studio volgde. Na eenigen tijd klonk het echter uit den luidspreker, of de luisteraars er aan wilden denken, dat het 1 April was....

Pers en Radio in Amerika.

In Amerika gaat de pers voort de radio steeds meer onder haar macht te brengen. Van de 600 stations in de V.S. worden er momenteel reeds 100 door perslichamen bestuurd of gecontroleerd. Onlangs werden weer de zender KYA, te San Francisco en WHAD te Milwaukee aangekocht. Voor het pers-station WINS te New York is vergunning tot het verhoogen der energie en het verlengen der zendtijden aangevraagd.

Te Philadelphia wordt op de golflengte van het station WNYC, dat spoedig verdwijnen zal, een nieuwe perszender opgericht, ten gerieve van „The Evening Post". De „Republican-American" te Waterburg in Nieuw-Engeland gaat eveneens een zender in bedrijf nemen. De „Standard-Times" te New-Belford nam het station WNBH over, terwijl KYTR in Tex s aan de „Houston Chronicle" is verkocht.

Door verschillende andere bladen wordt momenteel eenzelfde actie naar macht in den aether gevoerd.

Luidsprekers in de mijngangen.

Meer en meer tracht men den laatsten tijd luidspreker en microfoon aan te wenden ter voorkoming van mijnrampen. Uit Frankrijk komt een bericht, dat men daar in een der mijnen een microfoonluidsprekerinstallatie heeft aangebracht, waarmee men zich door haar enorme draagwijdte op alle gevaarlijke plaatsen kan hoorbaar maken. Zelfs als een gedeelte van een gang is ingestort, blijft de stem uit den luidspreker verstaanbaar.

Een omroep-duurrecord.

De nieuwe Portugeesche zender heeft gedurende zijn proefuitzendingen het omroep-duurrecord behaald. Van 17.20 uur op 25 Mei tot 24.20 uur 29 Mei j.l. werd zonder onderbreking uitgezonden, in totaal 103 uren. In dezen tijd werden meer dan duizend gramofoonplaten gedraaid en voorts nog eenige actualiteiten en concerten uitgezonden. Het vroegere omroeprecord zou 48 uren zijn geweest.

De omroep van Barcelona beboet.

De „Union Radio" te Barcelona is door den Minister van Binnenlandsche Zaken, Señor Salazar Alonso, gestraft met een boete van 5000 peseta's wegens overtreding van zijn bepalingen aangaande de uitzending van sport-reportages. Bij ministerieel besluit werden deze n.l. ten gerieve van de pers verboden. De „Union Radio" trachtte nu van den onlangs gehouden voetbalwedstrijd Spanje-Brazilië een „persbericht" te geven, dat in werkelijkheid niets anders was dan een verkapte reportage. Behalve het feit, dat de minister de uitzending daarvan belette, kostte dit grapje den omroep 1500 gulden aan boete.

Niets voor niets.

Onlangs stond op het programma van den Deenschen omroep een reportage uit Roskilde. Deze opende met een hoorbericht van de aankomst van den expressetrein uit Kopenhagen. Om de realiteit zoo goed mogelijk weer te geven wilde de reporter ook de chocolade-, ijs- en krantenventers bij de uitzending betrekken. Op het laatste oogenblik echter weigerden deze artisten voor de microfoon op te treden, tenzij ze voor hun medewerking met fleschjes bier werden beloond. Daar de reporter niet gemachtigd was om gesalarieerde krachten te engageeren en de heeren bij hun besluit bleven, moest deze karakteristieke „Untermalung" vervallen.

De microfoon tusschen de vlammen.

Vorige maand heeft te Chicago een hevige brand gewoed, waardoor een geheele stadswijk werd verwoest. De omroep ter plaatse begaf zich terstond met microfonen gewapend naar het brandend district, waar ieder kwartier een ooggetuige-verslag van den strijd tegen het vernielend vuur gegeven werd. Meer dan 150 brandweercompagnieën waren aanwezig. Sinds 1871 was een brand van dergelijken omvang niet voorgekomen. Door middel van de radio werd de bevolking verzocht niet naar het gebied samen te stroomen. De zender WAAF, die zich temidden van het brandend stadsdeel bevond, staakte zijn uitzendingen niet voordat de studio's door den hevigen rook moesten worden ontruimd. Kort daarna werd tot station door het vuur aangetast. Het brandde geheel af. Na een verwoeden strijd met het vuur, dat door den sterken wind en de droogte zeer aangewakkerd werd, kon Mayor Kelly na vier uur de omwonende bevolking per radio gerust stellen met de mededeeling, dat het gevaar geweken was.

De nieuwe stratosfeertocht vanuit de Ardennen.

Binnenkort zal Max Cosyns, een medewerker van Prof. Piccard van uit Hour-Havenne in de Belgische Ardennen met een ballon van 14000 m³ een nieuwe stratosfeertocht ondernemen. Bijzondere maatregelen zullen daarbij getroffen worden om den ballon gedurende geruimen tijd op een hoogte te houden van 15000—17000 m, teneinde rustige waarnemingen in de stratosfeer mogelijk te maken. Speciaal zullen de kos sche stralingen worden bestudeerd. De gondel wordt uigerust met een kortegolfzender en ontvanger, zoodat steeds verbinding met de aarde mogelijk is. O. a. zullen geregeld weerberichten aan den gondel worden doorgegeven.

De Belgische omroep treft momenteel reeds alle maatregelen om een reportage van den stratosfeertocht uit te zenden. Het is de bedoeling, de luisteraars oor-getuige te doen zijn van het vullen van den ballon, hetwelk op den vooravond van den start tusschen 20.20 en 22.20 uur zal plaats hebben. De start zelve, welke bij het aanbreken van den dag geschieden zal, zal op wasplaten worden opgenomen en 's morgens om 9.35 uur worden doorgegeven. Na 10.20 uur zullen dan om de twee uur ge sprekken van en met den ballon in het dagprogramma der Belgische zenders worden ingelascht.

Radio-technis congres te Lissabon.

Op 22 September a. s. zal te Lissabon een radio-technisch congres gehouden worden, waarvan de agenda door de „Union Internationale" wordt voorbereid. Haar technische commissie heeft verschillende probleemen in verband hiermede in bestudeering genomen.

Droitwich September a.s. in bedrijf.

Naar wij vernemen, zal de nieuwe Engelsche zender met een vermogen van 150 kW, welke Daventry vervangen zal, niet, zooals aanvankelijk het plan was, deze maand officieel in bedrijf komen, doch in September. De opening zal door den Engelsche Minister president en den Generaal-Directeur der P. T. T. geschieden. Het lijdt geen twijfel of de ontvangst van het nieuwe station op lange golf zal in ons land en geheel West Europa voortreffelijk zijn.

Een omroepreportage onder water.

Eind Juli zal over den zender van Budapest een reportage worden gegeven van de werkzaamheden aan een nieuwe Donaubrug.

Dit microfoonverslag is daarom merkwaardig, omdat het vanuit een duikersklok op den bodem van de rivier geschieden zal.

De korte roman in het omroepprogramma.

Radio Boedapest gaat bij wijze van experiment een nieuw programma-onderdeel invoeren, bestaande uit het voorlezen van zeer korte romans. Deze korte romans zullen in lengte wel iets met de „short story" gemeen hebben, doch in karakter en verloop geheel met den gewonen roman overeenkomen.

Telefoongesprek met China in den Amerikaanschen omroep.

Onlangs heeft de Amerikaansche omroepvereeniging, de „Columbia Broadcasting Company" een telefoongesprek uit China met San Francisco over haar zenders doorgegeven. Het gesprek, dat een kwartier duurde, gaf den luisteraars in Amerika een indruk van het dagelijksch telefonisch wereldverkeer.

Loo Kern beschreef gedurende het gesprek het Chineesche telefoonwezen en vertelde o. m. dat de telefonisten in China, behalve Engelsch ook verschillende Chineesche dialecten machtig moeten zijn, om na hun „Dar huey bin she ah (welk nummer?)", de aanvragers vlug en nauwkeurig van dienst te kunnen zijn.

Negen Jaar Spaansche Omroep.

De Spaansche omroep maatschappij „Union Radio" vierde 17 Juni haar negenjarig bestaan. Naar in verband hiermede werd medegedeeld, wordt de radio-belasting door 250.000 luisteraars voldaan. Naar het inzicht van den Generaal-Directeur der omroepvereeniging zou dit aantal echter slechts een tiende van het werkelijke aantal luisteraars zijn. Dit aangenomen, zou in Spanje bijna 10% van de bevolking over een radiotoestel beschikken.

Dahlia of Radio.

De directie van de aanstaande jaarmarkt te Lyon heeft beslist dat de radio- en dahlia-tentoonstelling niet terzelfdertijd mogen plaats hebben. Vele belanghebbenden schijnen zich echter over dit besluit te beklagen, aangezien het vorig jaar, toen een dergelijke gecombineerde tentoonstelling plaats vond, veel radio-liefhebbers dahlia-enthousiasten werden, en menig bloemen-minnaar met een radiotoestel huiswaarts trok.

Een veeltalige omroep.

Het Italiaansche omroepstation Bari, hetwelk reeds uitzending gaf in het Albaneesch en Kroatisch, heeft sedert korten tijd ook de Arabische taal in haar omroep geïntroduceerd. Tweemaal per week wordt drie kwartier in deze taal uitgezonden voor de Mohamedanen in Palestina, waar de Italiaansche attentie door de pers zeer wordt gewaardeerd.

Reorganisatie van den school-omroep in Tsjechoslowakije.

Bij ministerieel besluit heeft een reorganisatie van den Tsjechischen school-omroep plaats gehad. Het instituut, dat in twee klassen was verdeeld (een hoogere en een lagere), kreeg nu drie afdeelingen. Iedere afdeeling verzorgt de uitzending, bestemd voor twee of drie klassen van de volks- en lagere burgerscholen.

Een resultaat van een S.O.S.

Een der meest symhathieke aangelegenheden uit het omroepbedrijf is het S. O. S.-bericht ten gerieve van particulieren. Het is wel algemeen bekend, dat deze meestal ook hun doel treffen.

Zoo deed zich in de loop der vorige maand weer het volgende merkwaardige S.O.S. geval voor: Op een Zondag kreeg een dokter te Beauraing in België een ernstige patient welke terstond met een bepaalde zeer speciale injectie moest behandeld worden. De dokter wist niet hoe deze spoedig genoeg ter plaatse te krijgen en belde daarom de studio in Brussel op met het verzoek een S. O. S.-bericht door te geven, waarin het medicament werd gevraagd.

Nog geen twee minuten na het S. O. S.-bericht ontving de dokter reeds twee telefoongesprekken van collega's die het geneesmiddel bezaten. Daarna volgden nog tientallen. Doch reeds was een roodekruis-auto uit Brussel op weg naar Beauraing, die nog tijdig den geneesheer het benoodigde bracht.

Dank zij de radio werd weer een menschleven gered.

Radio in de stad en op het land.

Naar officieel wordt medegedeeld, bedroeg het aantal luisteraars in Duitschland op 1 April j.l. 5 424.755. Hoewel slechts een vijfde gedeelte hiervan op het platteland woont, is toch de toename op het oogenblik daar grooter dan in de steden. Het blijkt n.l., dat in den laatsten tijd het aantal luisteraars in de steden slechts met 18,4% is gestegen, terwijl op het plat teland 26% luisteraars vermeerdering te constateeren viel.

Hongaarsche muziek over den zender van den Volkerenbond.

De leiding van den Hongaarschen omroep onderhandelt momenteel met het bestuur van den zender van den Volkenbond over een relay-uitzending van Hongaarsche muziek. Het Hongaarsche wereldprogramma zal eventueel door verschillende Europeesche zenders worden overgenomen.

Varia.

De Heilige Bernadette Soubirous, die het vorig jaar 8 December de hoogste eer der altaren werd waardig gekeurd, had een sterken aandrang voor het kloosterleven. Toch weigerde zij steeds om opname in het klooster te vragen, omdat zij door het gebrek aan opvoeding aan geen communiteit tot last wilde zijn. Eerst toen men haar aan het verstand bracht, dat ze toch aardappelen kon schillen, ging zij hiertoe over.

Ter eere van deze nederige maagd waren op gemelde datum 50.000 geloovigen in de St. Pieter's kathedraal te Rome bijeen, terwijl de Paus vergezeld was van twintig kardinalen en ruim honderd bisschoppen.

Twintig familieleden van Bernadette waren getuige dat de H. Maagd dit eeuvoudig herderinnetje van Lourdes ook na de verschijningen aldaar is blijven begunstigen.

Volgens een berekening van den aartsbisschop van Glasgow zijn er thans 707.330 katholieken in Schotland.

In Lisieux zijn vijftig secretaressen vereischt om de correspondentie van het carmelitessenklooster aldaar te beantwoorden; dagelijks stroomen er 12.000 brieven binnen, wel een bewijs van de algemeenheid dezer devotie.

Lord Halifax, de hoofdleider van de Anglo-Katholieke beweging in Engeland, die niet lang geleden tot een beter leven overging, heeft twee hectaren lands in Goldthorpe vermaakt aan den katholieken pastoor Thomas Watkins, die daarop een parochie-clubgebouw zal stichten. Deze gift geeft ons een kijk in Lord Halifax karakter, wanneer we in aanmerking nemen dat genoemde pastoor eertijds lid was van de kerk, waarvoor de schenker zijn gansche leven gestreden heef.

De geschiedenis van Canada is grootendeels de geschiedenis van een katholieke onderneming vertelde de hoofdrechter F. R. Latchford president van de „Catholic Canadian Historical Association" bij een feestbanket in Ottawa. Stoere visschersui van Frankrijk gingen met den zegen der kerk naar de banken van Newfoundland en Nova Scota; Jacques Cartier ging met zijn expeditie 400 jaar geleden in zee en ontdekte Canada. Missionarissen volgden hem en brachten veel tot stand in Noord Amerika.

Het twee-en-dertigste Internationale Eucharistische Congres, dat dit jaar in Buenos Aires gehouden wordt, valt samen met het eeuwfeest der geboorte van Mlle Emilie Tamisier, aan wie wij deze groote katholieke manifestaties te danken hebben. Zij werd den eersten November 1834 in Tours, Frankrijk, geboren, waar zij den 23 Juni 1910 is overleden. Dicht bij het graf van den heiligen pastoor van Ars had zij haar woonplaats en gewis dankt zij aan dezen grooten priester de inspiratie voor wat we nu de grootste wereld-manifestaties ter eere van het Goddelijk Sacrament kunnen noemen.

Toen zijn Heiligheid de Paus eenigen tijd geleden audientie verleende aan een groep Chineezen, was hij grootelijks verwonderd te zien dat een in hun midden een roode vlag droeg met de symbolen van het Sovietisme, de sikkel, hamer en vijfpuntige ster. Eerst dacht de Paus dat de audientie zich zou ontpoppen in een bolsjewistische demonstratie, maar begreep spoedig de bedoeling der pelgrims. Deze vlag was eertijds de banier van een kleine troep communisten, die den Spaanschen missionaris Padre Avito gevangen hielden. De christenen hadden zich daarvan meester gemaakt en wilden het den H. Vader ten geschenke geven als een blijk van [illegible] en toewijding der Chineesche christenen, die een grootsch program van catholieke actie ten uitvoer brengen, niettegenstaande de onrust en woelingen van hun eigen land.

Tusschen de jaren 1919 en 1931 zijn ongeveer 153.000 personen in Oostenrijk uit de katholieke kerk getreden, min of meer onder den druk van het socialistisch systeem. In 1933 echter begon een tegenovergestelde beweging. Letterlijk honderdduizenden, die met verontwaardiging het socialisme den rug toekeeren vragen om in de Katholieke Kerk wederom te worden opgenomen. De priesters zijn werkelijk overstelpt met werk; maar de geestelijke overheid eischt dat de terugkeerende verloren schapen eerst volledig in de godsdienstwaarheden onderricht worden.

Waarheidsliefde.

Mevrouw Limbach las eens in het beroemde boekje van Salzmann, hoe een vader zijn zoon tot leugens aanzette, dat die vader n. m. zijn zoon Frits strafte als de jongen treurig maar vrijwillig een misslag meedeelde, dat die vader hem ook strafte als Frits op de vraag van zijn vader eerlijk zijn fout bekende — maar dat de jongen ongestraft bleef als Frits uitvluchten en redenen vond of handig de schuld op anderen wierp.

„Ik weet niet," zei Mevrouw Limbach tot haar schoonzus „of ik me meer ergeren moet over de slechtheid of over de dwaasheid van dien vader. Wat die man doet is immers hetzelfde als directe verleiding. Maar nooit zal ik zijn Max straffen als hij eerlijk zijn schuld bekend."

„Dat is ook weer overdreven," antwoordde de leerares. „Ik ook zou eerlijke bekentenis beloonen, zijn waarheidsliefde prijzen en van lichamelijke kastijding afzien. Ook zou ik als zijn schuld meer uit onachtzaamheid bestond, eerst alleen maar waarschuwend spreken. Herhaalde zich het geval dan zou ik een zachte straf opleggen b.v. een of ander spel een tijd verbieden; (vele moeders geven een straf, maar trekken door verkeerde moederliefde de straf weer in, sommige dwaasgeneigd, willen zelfs van straf bij een klein kind niet hooren, vandaar 't later verdriet dat ze van hun verwende kindjes krijgen) of ik liet hem eens de schade uit zijn spaarpot betalen. Als 't om een zedelijke fout ging, of werkelijke groote ongehoorzaamheid, of uit boosheid voortkwam, dan zou ik zoo'n geval eerst eens ernstig overwegen."

„Maar als de jongen nu vrijwillig zijn fout meedeelt!"

Nu spreek je over een apart geval. De beste pedagogische straf is de pijn van 't geweten, en het doel van onze opvoedkundige inwerking heet berouw: als de jongen tot je komt vol vertrouwen, met kinderlijke openhartigheid, door zijn geweten geleid, terwijl zijn verkeerde daad hem echt spijt, — straf 't kind dan niet. Wees er met hem bedroefd over, zeg hem dat je blij bent dat hij 't eerlijk is komen zeggen, toon hem de rechte weg. Maar zoo gauw hij in zijn bekennen, een vrijbrief zou hebben om allerlei dwaasheden te doen, dan is ongestraft laten, leugen en huichelarij bevorderen; b.v. de jongen breekt iets expres en moedwillig, steelt, snoept — met de gedachte „als ik 't maar ga zeggen, krijg ik toch geen straf, zoudt gij hem dan ook ongestraft laten?

„O neen, zeker niet. Maar hoe kun je zeker weten of list of berouw de reden is dat hij bij me komt?"

„Beslis dan in twijfel om wille der waarheidsliefde ten gunste van je jongen."

„Iedere bekwame opvoeder zal je dan gelijk geven, want de waarheidsliefde is iets grootsch: God is de Waarheid en de Ziel Zijn evenbeeld is van nature waar. Er zijn dan ook pedagogen die van de eerste leugen van een kind de schuld geven aan zijn omgeving. Zeker speelt de omgeving van een kind dat liegt, een groote rol."

„Daarom wil ik Max altijd op zijn woord gelooven want wantrouwen krenkt een waarheidlievende ziel."

„Gezond wantrouwen is bij de opvoeding van een kind noodzakelijk. Maar met wijze zelfbeschuldiging zal Max je niet lastig vallen; Max laat liever alles aan de omstandigheden over"

„Met wantrouwen en dwang heb ik bij Max eens een akelige ervaring opgedaan. Ik miste mijn zakmesje en vroeg Max, hij was toen vijf jaar, of hij er iets meer van wist. Eerst ontkende hij, dan gaf hij toe, ja hij had het weggenomen en onder bij den tuinmuur neergelegd. Ik zocht met hem op en naast de muur en wilde hem na een harde berisping nog slaag geven, maar juist vond ik dit mesje in een la van de naaitafel. Zie je nu waar dwang toe leidt: tot leugen!"

Ach Julie, dat was meer angst en fantasie van het kind. Ik houd er niet van om alle leugen goed te praten, maar bij een verbeeldingrijk kind komt dit meer voor. 't Ziet in een takje een groot bosch. De fantasie speelt soms zoo'n kind parten. Maar veel dwang is zeker niet opvoedkundig vooral omdat het 't noodzakelijk vertrouwen verstoort: wantrouwen wekt wantrouwen."

„Maar nu spreek je jezelf tegen!"

„Pardon! Gezond wantrouwen waarvan ik daar juist sprak, is geen dwang. Met gezond wantrouwen, komt men gewoonlijk niet op een eens gegeven antwoord van een kind terug. Gezond wantrouwen, houdt rekening met de zwakheid der menschelijke natuur in 't algemeen en van het geliefde kind in het bizonder; houdt de oogen open. Als 't zich eens uit noodzakelijkheid toont, zal je zoon het vertrouwen dat je hem steeds schonk, des te meer waardeeren en daarom alleen reeds tot eerlijkheid en waarheid zich getrokken voelen. Hij is trotsch op dat vertrouwen en dit verhoogt zijn gevoel van eigenwaarde. Maar vergeet vooral niet: van veel grooter waarde dan het vertrouwen van de moeder: haar kind is het vertrouwen van 't kind: de moeder! Je eigen geloofwaardigheid moet: zijn oogen buiten alle twijfel zijn. Valt de geloofwaardigheid der moeder, dan wankelt de moreele wereld!"

Mevrouw Limbach sprak dit niet tegen. Ze voelde dat ze 't met deze theorie eens was, maar in haar leven er niet naar handelde. Haar ongeordende moederliefde, deed haar, haar blik meer op haar zoon richten dan op zich zelf. 't Was nog niet zoo lang geleden, dat Max haar van een onwaarheid had beschuldigd. Hé moeder, u hebt gelogen! Dat had pijn gedaan. Ze voelde 't nog. 't Was geweest met het St. Nicolaasfeest als de knecht van de Follmanns' als H. Man de kinderen onverwachts bezocht had. Maar Max had scherpe oogen en zag 't een of 't ander, waardoor hij twijfelde. 't Is zeker verkeerd als de opvoeders der kinderen bij hoog en laag beweeren dat de als zoodanig verkleede, de H. Nicolaas uit den hemel zelf is. En dit had Max aan zijn moeder gevraagd. Ze had een ontwijkend antwoord moeten geven, maar zei: „Wel natuurlijk is dat de H. Nicolaas uit den hemel!" Na dit antwoord was nog een lichte twijfel bij Max gebleven. Later legde de Paaschhaas, de paascheitjes in allerlei kleuren. Weer kwam vraag en antwoord. Kort daarop kwam de waarheid aan het licht, en het scherpe tongetje van Max riep luide: Hè moeder u hebt gelogen! . . .

Een langen tijd hadden de Limbach's een dienstbode, die zich graag ten koste der kinderen vermaakte. Vooral hield ze er van, Max van alles wijs te maken. Dit beetnemen met kleine leugens, noemde de meid „voor den gek houden." Voortdurend liep Max er in en werd door haar luidruchtig uitgelachen. Max wilde van dit voor den gek houden, niets weten en noemde het leugens. Dat zijn het ook. „Hé je hebt weer gelogen" verweet hij haar dan, deels omdat hij zijn waarheidsliefde gekrenkt voelde, deels om zich om de nederlaag te wreken. En dan riep hij, dat hij van zoo'n leugenaarster niets meer gelooven zou. Maar toch liep hij weer in de val. Ook dacht hij zelf van alles uit, maar 't sluwe meisje was hem te slim af. Zijn moeder moedigde hem indirect aan, door haar bijval als Max door zoo'n leugen uit de grap, 't meisje op een gek hield en in 't begin als zij gelachen had als Max kwam klagen over de leugens van het dienstmeisje en hem een domme jongen noemde. Eindelijk verbood Mevr. Limbach dit spel, maar omdat ze zich om haar kind schaamde, dan om de zedelijke onwaardigheid van dergelijke leugenpraat.

't Was een zielkundig licht verklaarbare zijde van het karakter der moeder, dat ze een onwaarheid van haar zoon in woord of daad veel scherper veroordeelde als deze tot haar zelf gericht was dan wanneer het een andere persoon gold. Bedroog hij haar, dan was dat een ongehoordheid, bedroog hij anderen dan was dat meer uit scherts. Beloog hij haar, dan was 't een slechtheid, deed hij 't anderen, dan kwam 't uit zwakheid voort.

Ze had een afkeer van brute, overlegde leugens en ze zou 't verwijt haar kinderen ooit belogen te hebben met alle energie van zich hebben afgeweerd. De ontkiemende leugenachtigheid van Max trachten ze op allerlei manieren uit te leggen en goed te praten, terwijl het stelen van een cent door haar kind, haar heele gemoed in opstand zou hebben gebracht.

Bij een onwelkom bezoek, liet ze door de meid zeggen dat ze niet thuis was. Dit stootte Max en de gedachte dat het een leugen was van zijn moeder, sloeg hem in de ziel. Langzamerhand richtte zijn gemoed zich naar dergelijke omstandigheden, ook als zijn moeder zich bij dergelijk bezoek heel hartelijk voordeed, de gewone gezelschapshuichelarij, en later, als de persoon vertrokken was, deze „een Goddank dat ze weg is" nazond.

Vooral als zijn moeder een belofte die ze hem gedaan had, niet nakwam, dan kon Max met harde booze woorden zeggen „moeder, dan heb je gelogen!"

En zoo werd 't stof opgejaagd en een leugenachtige besmetting sloeg op de reine atmosfeer der kinderziel en bracht de knaap tot noodleugens, verontschuldigingen, overdrijvingen, bedriegerijen enz.

Een geluk en redding voor de kinderen was hun tante. Zij beschouwde een leugen erger dan ongehoorzaamheid en brandmerkte elke leugen als iets echt afschuwelijks. Ze hield altijd haar woord als ze iets beloofd had, draaide en konkelde niet. Haar te beliegen, kwam niet in Max op. Ze stelde ook de waarheidsliefde van anderen steeds boven alle twijfel. Bij haar was zijn oog steeds de spiegel van zijn ziel en door haar erkende hij als instinctmatig tusschen leugen en waarheid een kloof zoo groot als die de satan van de Godheid scheidt: de opvoeding moet zijn: in waarheid.

Wordt Vervolgd.